ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑ

ΜΙΑ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΩΝ

1896 **1996**

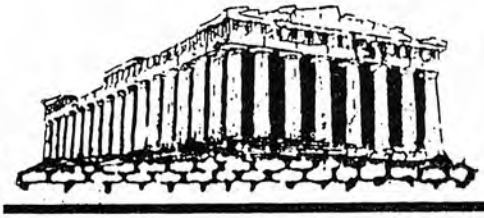

"GREEK, AN INTERNATIONAL LANGUAGE"

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΕΤΟΣ 7ο: ΤΟΜΟΣ Γ΄: ΤΕΥΧΟΣ 6(26) ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1996

ΧΡΗΣΤΟΣ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ

Νέα Πεντέλη, 26η Ἰουνίου 1995

Ἀξιότιμη Κυρία Εὐσταθίου,

Μὲ ὅλως ἰδιαίτερη χαρὰ ἔλαβα πρὸ ἡμερῶν, διὰ χειρὸς τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου Κυρίου Χάρη Λαμπίδη, τὸ δίτομον ἔργον σας "Πῶς ἡ Ἑλληνικὴ γονιμοποίησε τὸν Εὐρωπαϊκὸ λόγο", ποὺ εἴχατε τὴν εὐγένεια νὰ μοῦ προσφέρετε. Γιὰ τὴν τιμητικὴ αὐτὴ προσφορὰ τοῦ ἐξόχου βιβλίου σας, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγαλόγραμμη ἀφιέρωσί του, ἀπτὸ δεῖγμα ἐπιεικείας ἔναντί μου καὶ ἐμφύτου καλωσύνης σας, θερμότατα σᾶς εὐχαριστῶ.

Τὸ βιβλίο σας μὲ κατεγοήτευσε. Καὶ ὡς σύλληψις καὶ ὡς σύνθεσις καὶ ὡς παρουσίασις (τὸ τελευταῖο μὲ τὴν λαμπρὴ εἰσαγωγή του). Πνευματικὸ πόνημα α ὐ θ ε ν τ ι κ ῶ ς ἐ π ι σ τ η μ ο ν ι κό, τὸ βιβλίο σας ἐκπληρώνει συγχρόνως καὶ ἀλαλήτως κ α ὶ ὑψίστην ἐ θ ν ι κ ὴ ν ἀ π ο σ τ ο λ ή ν: διότι διατρανώνει πρὸς κάθε κατεύθυνσι ἀπροσμαχήτως τὸ πνευματικὸ μεγαλεῖο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, μὲ τὴν ὑπόμνησι τῆς παμμεγίστης ὀφειλῆς τῶν, καθυστερημένως, ἤδη "πολιτισμένων" ἀλλοφύλλων πρὸς τὸ τόσο κατατρεγμένο Γένος μας. Ὑπόμνησις ἄκρως ἀναγκαία κατὰ τοὺς σημερινοὺς ἰδίως τόσον χαλεποὺς καιροὺς τῆς συντονισμένης καὶ ἐκτεταμένης εἰς βάρος τῆς Ἀληθείας καὶ τοῦ Δικαίου, δηλαδὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπροσχηματίστου διεθνοῦς ἐπιβουλῆς...

Μὲ τὸ "πρὸς κάθε κατεύθυνσι" ὑπαινίσσομαι, ἀσφαλῶς πλεοναστικῶς, καὶ τοὺς ἐγχωρίους ποικίλους ταγούς μας, ἰδίως δέ, μεταξὺ αὐτῶν, τοὺς "πνευματικούς" μας (μ' εἰσαγωγικά) ἀρουραίους (χωρὶς εἰσαγωγικά). Αὐτούς, ποὺ χειρότεροι τῶν ἐπιβούλων, ἀλλὰ καὶ ἀργυρωνήτων δούλων, μὲ ποικίλα καμώματά τους ὑπηρετοῦν ἀσφαλῶς λυσιτελέστερον τὰ ἄνομα ἐκείνων συμφέροντα...

Τὸ βιβλίο σας ἦλθε ἔτσι νὰ ταράξῃ τὰ νερὰ πλεοναζούσης ἀπυθμένου μακαριότητος ἔναντι τῶν τεκταινομένων καὶ ἰταμῶς κυριαρχοῦντος ἐγκληματικοῦ ἐφησυχασμοῦ· καὶ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ Ἑ λ λ η ν ι κ ὸ ς Λ ό γ ο ς δ ὲ ν ἀ π ε π ν ί γ η. Συνοπτικῶς, ὅτι τὸ Γένος μας δὲν κινδυνεύει, ὅταν ἄξια παιδιά του τὸ ὑπηρετοῦν μὲ τόση θερμουργὸ παρρησία, ὡς αὐτὴ τῆς εὐλογημένης γραφίδος σας.

Ἀγνωστή μου Κυρία Εὐσταθίου, ὑποκλίνομαι ἐνώπιον τοῦ πολυμόχθου ἔργου σας. Δὲν σᾶς ἀνήκουν ἁπλῶς συγχαρητήρια. Ἡ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη σᾶς ὀφείλεται.

Μὲ φιλικοὺς χαιρετισμοὺς καὶ κάθε τιμή,

ΝΕΑ ΘΕΣΙΣ
ἐκδόσεις - βιβλιοπωλεῖον
Ἱπποκράτους 65 - 106 80 ΑΘΗΝΑΙ • Τηλ.: 3634932 • Τηλεομοιοτυπικό: 3617592

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ἀθήνα, 31 Μαΐου 1996

Πρός τόν κ. Πρόεδρον τοῦ ΟΔΕΓ Ἀθηνῶν

Κύριε Πρόεδρε,

Εὐχαρίστως δέχομαι νά τεθεῖ ὑπό τήν αἰγίδα μου τό Γ' Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο πού θά ὀργανώσετε στήν Ἀρχαία Ὀλυμπία.-

Μέ ἐκτίμηση

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ 7ο: ΤΟΜΟΣ Γ΄: ΤΕΥΧΟΣ 6(26) ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1996

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑ

Τριμηνιαῖο περιοδικό

Ἰδιοκτησία: Ο.Δ.Ε.Γ. Ἀθηνῶν.

***

Ἐκδότης - Παραγωγή:
Ἰωάννης Χρ. Γιαννάκενας
Ἀχ. Παράσχου 127, τ.κ. 114-75 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 6440-021,Τηλεομοιότυπο: 6450-097

***

Ὑπεύθυνος κατά τόν νόμον
Δρ Κων. Ψωμαδάκης,
Ἀντιπρόεδρος Ο.Δ.Ε.Γ. Ἀθηνῶν.

***

Συντάσσεται ἀπό Ἐπιτροπή
τοῦ Ο.Δ.Ε.Γ. Ἀθηνῶν.

***

Ἐπιμελητής ὕλης:
Ἀπ. Τζαφερόπουλος
τηλ. 7770184

***

ΑΛΛΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
Γ. Παυλάκος, Γ. Γραμ.: 7705328
Σπ. Χριστοδούλου, Ταμίας, 7482811
καί τηλεομοιότυπον: 7487911.

***

Συνδρομές:

Ἐγγραφή	500
Συνδρομή μέλους Ο.Δ.Ε.Γ.	3.500

***

Συνδρομή μόνον τοῦ περιοδικοῦ:

- Ἐσωτερικοῦ

Ἰδιωτῶν	2.500
Ὀργανισμῶν καί Τραπεζῶν	6.000

- Ἐξωτερικοῦ:

Εὐρώπης	15 ECU
Ἀμερικῆς, Ἀσίας, Ἀφρικῆς, Αὐστραλίας	20 Δολλ. ΗΠΑ

* * *

Τιμή τεύχους	500

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:

ΑΝΩ: Ἀναμνηστικό μετάλλιο τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων τοῦ 1896. Ἔργο τοῦ Νικηφόρου Λύτρα. (Ἐθνικό Ἱστορικό Μουσεῖο).
ΚΑΤΩ: Ἁρματοδρομία, ἀπό ἀρχ. ἀμφορέα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α.ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ: Τό Τρίτο Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο τοῦ Ο.Δ.Ε.Γ..... **219**
Κ. ΛΑΛΑ-ΝΙΚΟΛΗ: Ἡ Ἑλληνική Γλῶσσα στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση.....**220**
ΔΗΜ. ΠΑΠΑΔΗΣ: Ἡ διαχρονική ἀξία τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν **224**
ΑΛΕΞ. ΜΠΑΜΠΑΤΣΙΚΟΣ: "Ὀλυμπία", ποίημα **227**
ΑΝ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ἑλληνισμός Μετέωρος **228**
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΠΟΛΙΑΝΑΞ (Juan Jose Pujana Arza): Περί τῆς ἡμετέρας ἑλληνικῆς κλασσικῆς Γλώσσης Συλλογισμός τις **236**
ΚΩΝΣΤ. ΒΡΑΧΝΑΣ: Ἡ γλῶσσα μας στόν Καιάδα; **241**
ΚΩΝΣΤ. ΨΩΜΑΔΑΚΗΣ: The Magic of learning Greek through your English dictionary.....**243**
ΛΑΜΠΡΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΟΣ: "Ἐγκύκλιος τῆς ΑΗΕΡΑ" (Γραμμένη μέ ἀγγλικές λέξεις ἑλληνικῆς προελεύσεως.).....**249**
ΑΝΔΡ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ: "Ἡ πλαστικότητα καί ὁ δυναμισμός τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας" (ἀπόσπασμα βιβλίου) **250**
ΣΠΗΛ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ἐρώτηση πρός τήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων περί τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση καί ἀπάντηση ὑπουργοῦ.....**252**
ΣΥΝΕΔΡΙΑ **255**
Νέα τοῦ Γ΄. Παγκ. Γλωσσικοῦ Συνεδρίου, Χορηγίες-Δωρεές.....**256**
Δραστηριότητες τῶν Ο.Δ.Ε.Γ. **259**
Ο ΤΥΠΟΣ ΓΡΑΦΕΙ **261**
ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΜΕ:
ΑΓΓ. ΠΑΝΩΦΟΡΟΠΟΥΛΟΥ: "ΣΟΦΟΚΛΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ" **264**

Τά δημοσιευόμενα ἄρθρα δέν ἐκφράζουν κατ' ἀνάγκην τίς ἀπόψεις τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, πλήν ὅσων γράφονται ἐξ ὀνόματός της.

Τό Τρίτο Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο τοῦ ΟΔΕΓ

Ὁ Ὀργανισμός γιά τή Διάδοση-Διεθνοποίηση τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας Ἀθηνῶν, σέ συνεργασία μέ τούς ἀδελφούς ὀργανισμούς Ἑλλάδος, Αὐστραλίας καί Κύπρου, ὀργανώνει τό Τρίτο Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο μέ θέμα "Πῶς ἡ ἑλληνική γλῶσσα γονιμοποίησε τόν παγκόσμιο λόγο". Τό Συνέδριο θά πραγματοποιηθεῖ στήν Ἀρχαία Ὀλυμπία (στό Συνεδριακό Κέντρο τῆς Διεθνοῦς Ὀλυμπιακῆς Ἀκαδημίας), ἀπό 7 μέχρι 10 Αὐγούστου 1996. Τό πρῶτο Συνέδριο εἶχε γίνει στό Δῖον τοῦ Ὀλύμπου τό 1990 καί τό δεύτερο στήν Καβάλα τό 1993.

Ἐπελέγη ὡς τόπος τέλεσης τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ ἀγώνα ἡ Ἀρχαία Ὀλυμπία γιά λόγους εὐνοήτους: τήν ἴδια ἐποχή κατά τήν ὁποία οἱ διαπράξαντες τό Μεγάλο Ἀτόπημα τοῦ Τόκυο θά τελοῦν τήν Ὀλυμπιάδα στήν Ἀτλάντα τῆς Γεωργίας (καί οἱ δύο λέξεις ἑλληνικές) ἐμεῖς οἱ ἀσυμβίβαστοι θά τελοῦμε, μέ φαντασία καί ὄνειρο, τούς δικούς μας "Ὀλυμπιακούς Ἀγῶνες τῆς Γλώσσας" (ἡ ὁποία εἶναι τό αἷμα τοῦ πολιτισμοῦ), στήν ἴδια τήν Ἀρχαία Ὀλυμπία, ἱκανοποιώντας συμβολικά ("στή δόξα τῆς δικῆς του γῆς καί τ᾽ οὐρανοῦ") καί τό ὅραμα τοῦ "Ὀλυμπιακοῦ Ὕμνου" τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ.

Στό Συνέδριο πού τελεῖ ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας **Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου** θά συμμετάσχουν διακεκριμένοι Ἕλληνες καί ξένοι (π.χ. ὁ Ἀκαδημαϊκός-καθηγητῆς Εὐάγγελος Μουτσόπουλος, ὁ καθηγητῆς Robert Browning, ὁ καθηγητῆς Francisco Rodriguez Adrados καί ἄλλοι). Ἐπίσης ἐλπίζεται νά παραστοῦν καί οἱ καθηγήτριες Jacqueline de Romilly καί Marianne McDonald.

Ἡ καθιέρωση, ἔστω μόνο συμβολικά, τῆς ἑλληνικῆς ὡς τῆς Lingua Franca τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης εἶναι δυνατή. ("Ἡ ἀλήθεια τῆς σήμερον ἦταν αἵρεση χθές καί θά εἶναι προκατάληψη αὔριο" - Aldous Huxley). Χρειάζεται ὅμως πρῶτα νά δείξουμε πειστικά ὅτι ἡ ἑλληνική γλῶσσα, στό λεξιλόγιο τοὐλάχιστον, γονιμοποίησε τόσο γόνιμα τόν παγκόσμιο λόγο, ὥστε ὅλοι οἱ Δυτικοί ἄνθρωποι χρησιμοποιοῦν ἤδη, σέ σοβαρά καί καθημερινά πράγματα, ἑλληνικές λέξεις. Κι ἄν ἔχουν **humor**, θά ὁμολογήσουν ὅτι αὐτό εἶναι ὁ **χυμός** μας. Μέ εὐτραπελία καί καλή πίστη.

Καλή ἀντάμωση στήν Ἀρχαία Ὀλυμπία!

Ἀνδρέας Παναγόπουλος, Ph.D. (Lond.)
Ἐπ. Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Πρόεδρος τοῦ ΟΔΕΓ Ἀθηνῶν

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Καλλιρρόη Λάλα - Νίκολη
Ἱστορικός - Ἀρχαιολόγος, Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Ἡ δημοσιευομένη ὁμιλία τῆς Κας Κ. Λάλα - Νίκολη ἔγινε στίς 22 Νοεμβρίου 1995 σέ ἐκδήλωση τοῦ Σοροπτιμιστικοῦ Ὁμίλου Πατρῶν (Τμῆμα Παιδείας καί Πολιτισμοῦ) στό Ξενοδοχεῖο «ΑΣΤΗΡ» Πατρῶν. Θέμα τῆς ἐκδηλώσεως: «Ἡ σημασία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας στήν Ἑνωμένη Εὐρώπη: πορεία-ἐξέλιξη- τεχνολογική πρακτική - προβληματισμός τοῦ σήμερα».

Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἕνωση εἶναι σχῆμα πού ἔγινε μέ ἐλεύθερη βούληση. Συνεπῶς δέν εἶναι μόνο δημοκρατική στά χαρτιά, ἀλλά καί ἐμπεριέχει τή δημοκρατία.

Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἕνωση ἀποτελεῖται ἀπό 15 Κράτη, ὅπου ὁμιλοῦνται ἐπίσημα 11 γλῶσσες. Ὅμως, ἕνας στούς ἑπτά Εὐρωπαίους δέν ἔχει γιά μητρική γλῶσσα τήν ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ Κράτους ὅπου κατοικεῖ.

Ἀκόμη, ὑπάρχουν 40 περιφερειακές γλῶσσες. Σᾶς πληροφορῶ ὅτι 1% τοῦ Κοινοτικοῦ προϋπολογισμοῦ δίδεται γιά τή μετάφραση τῶν ἐπίσημων ἐγγράφων (Documents) σέ ὅλες τίς γλῶσσες.

Ὅμως, ὅπως εἶπε ὁ κ. Delors, ἡ πολυγλωσσία εἶναι ἕνας Humanismus (Ἀνθρωπισμός) καί ἀποκλειστικά ἀπό ἐμᾶς ἐξαρτᾶται νά τόν διαχειριστοῦμε λογικά. Ἡ πολυγλωσσία, λοιπόν, εἶναι τό τίμημα τῆς Ἑνωμένης Εὐρώπης.

Γιά κάθε συνεδρίαση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης ἀπαιτοῦνται ΣΗΜΕΡΑ 33 διερμηνεῖς. Τό 2000 μέ τήν πιθανή διεύρυνση θά χρειαζόμεθα πιθανόν 117.

Στό σημεῖο αὐτό, θά πρέπει νά μή μᾶς διαφεύγει ὅτι ἡ κοινωνικογλωσσολογία δίνει δύο διαστάσεις παράλληλες καί ὄχι συγκλίνουσες στήν ΓΛΩΣΣΑ. 1) Τή δύναμη καί τόν ἀγῶνα γιά ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ καί 2) τήν προσπάθεια γιά ἐπιβολή.

Γι' αὐτό καί ἀναφέρουμε ὅτι μεταξύ τῶν λαῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης 51% χειρίζονται τήν Ἀγγλική σάν δεύτερη γλῶσσα καί 20% τή Γαλλική.

Συναντοῦμε ἀκόμη τή λεκτική ξενηλασία, τό δανεισμό, ἀλλά καί τήν ἀφομοιωτική δύναμη κάθε γλώσσας. Μέσα ἀπ' αὐτά τά τρία χαρακτηριστικά ξεπηδᾶνε ἡ ἐξέλιξη καί ἡ μεταβολή τῆς γλώσσας.

Κατά τήν καθηγήτρια McDonald ἡ γλῶσσα εἶναι καί παραμένει ἡ ἐρωμένη τοῦ ἀνθρώπου, διότι μέσα στά δίκτυά της, μᾶλλον μέσα ἀπό τή γνωριμία καί τή γνώση της, ὁ ἄνθρωπος ἀνακαλύπτει τό ἀγαθό τῆς ἐλευθερίας.

Ὅμως, ὅταν λέγουμε ὅτι αὐτά εἶναι τά χαρακτηριστικά τῆς γλώσσας, δέν ὑπονοοῦμε βέβαια μόνο τῶν ἐπίσημων ἤ «μεγάλων» γλωσσῶν.

Διότι, δέν ὑπάρχουν μικρές γλῶσσες οὔτε ἀσήμαντες. Καί ἐάν ἐπιχειρήσουμε νά ὁρίσουμε τήν Εὐρωπαϊκή ταυτότητα, θά ἀντιληφθοῦμε ὅτι εἶναι μία ζεύξη κάθε γλώσσας καί εὐρωπαϊκῆς αἰσθητικῆς, καί μέ τόν ὅρο Εὐρωπαϊκή αἰσθητική, ἐννοοῦμε λογοτεχνία, πολιτική, ρητορική κ.ἄ., μέ τήν **κοινωνικολεκτική ἀπαίτηση τῆς γλώσσας**.

Μέσα στήν πανδαισία καί ποικιλία τῶν διαλέκτων καί κοινωνικολέκτων πού ὁμιλοῦνται ἀπό τούς Εὐρωπαίους συναδέλφους μας, ποιό εἶναι τό παρόν καί τό μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας; Μέ μία ἁπλῆ ἀπάντηση, θά λέγαμε ὅτι ὅποιο εἶναι τό παρόν καί τό μέλλον τῶν ὁμιλούντων αὐτήν ...

Ἄς μή λησμονοῦμε ὅτι τό ἔτος 1898 ἡ Δαλματική γλῶσσα πέθανε, διότι πέθανε καί ὁ τελευταῖος πού τήν ὁμιλοῦσε. Ὅμως, ἡ ἑλληνική γλῶσσα εἶναι ζωντανή, διότι, ἐκτός τοῦ ὅτι ὑπάρχουν ἀκόμη Ἕλληνες, ἔχει σέ μεγάλο βαθμό τά χαρακτηριστικά τῆς ζωντανῆς γλώσσας, δηλαδή μέσα στή Νεοελληνική γλῶσσα ὑπάρχει: 1) Ἡ γλῶσσα καθημερινῆς ἐπικοινωνίας, 2) Ἡ γλῶσσα τῶν νέων, 3) Ἐπιστημονική ὁρολογία πού ἔχει γονιμοποιήσει τό ἐπιστημονικό λεξικό καί λεξιλόγιο τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν.

Ἐπίσης, ἔχει καί ὀνοματικό ὕφος καί πλούσιες προτασιακές δομές, οἱ ὁποῖες κάποτε ἁπλουστεύονται, ἀλλά καί ἔχουν δυνατότητες ἐλευθερίας νά ἐπαναποκτοῦν τήν ποικιλία καί πολυπλοκότητά τους.

Τέλος, ἐνῶ ἡ ὀρθογραφία ἁπλουστεύεται, γίνεται ἄμεσα κατανοητό ὅτι ὅποιος προσπάθησε νά ἑρμηνεύσει τή ζωντανή Νέα Ἑλληνική γλῶσσα, χωρίς τή γνώση τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς (δηλαδή μέ ἄλλα λόγια νά ἀποκόψει τή γλῶσσα ἀπό τίς ρίζες της, γιά νά τήν ἁπλουστεύσει), τότε διαπιστώνει ἄμεσα ὅτι ἤ αὐτός ἀπατᾶται ἤ θέλει νά ἐξαπατήσει.

Πρῶτα ἀναφέρουμε τά αἰσιόδοξα μηνύματα.

Στήν ὁδό Θρασύλλου ἡ καθηγήτρια McDonald δώρισε τήν ἀπό τό 1972 ἐργασία της, πού εἶναι μέρος τοῦ Θησαυροῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας (T.L.G.). Στόν computer αὐτόν προσετέθη καί ἡ Τράπεζα Τεκμηρίων τῶν Παπύρων. Ἐπίσης ἔχει προστεθεῖ:

Κατάλογος 180.000 ἀμφορέων καί

Κατάλογος 25.000 μνημείων ἀνά τήν Ἑλλάδα.

Στά Γαλλικά Πανεπιστήμια ὑπάρχουν 45 ἕδρες πού ἀφοροῦν στά Ἑλληνικά. Καί στό CNRS ὑπάγεται ὁλόκληρο Ἰνστιτοῦτο Ἑλληνικῆς Ἀρχαιολογίας, πού ἡ ὑπεύθυνός του κατέχει τήν ἀνωτάτη θέση «Διευθύντρια Ἐρευνῶν».

Στήν Ἰταλία 18 Πανεπιστημιακές ἕδρες Νέων Ἑλληνικῶν, 17 στήν Γερμανία, ὁ δέ κ. McCluskey, Διευθυντής τῆς Μεταφραστικῆς Ὑπηρεσίας στήν Εὐρωπαϊκή Ἐπιτροπή, πού ἐδρεύει στό Λουξεμβοῦργο, σέ ὁμιλία του στήν

Ἀθήνα, μέ τίτλο «Ὁ ρόλος τῶν ἐπισήμων γλωσσῶν στή γραπτή ἐπικοινωνία στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση», μέ ἔκδηλο θαυμασμό ἐπεσήμανε ὅτι 14% τῶν documents μεταφράζονται Ἑλληνικά, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο ἀπό ὅλες τίς γλῶσσες ἐκτός Ἀγγλικῆς, Γαλλικῆς, Ἰταλικῆς, Γερμανικῆς, Ἱσπανικῆς, μετά ἀπό τίς ὁποῖες ἔρχεται ἡ Ἑλληνική.

Στό σημεῖο αὐτό, ἐπιθυμῶ νά σᾶς γνωρίζω ὅτι, ἀπό τίς 29 Σεπτεμβρίου ἕως 1 Ὀκτωβρίου 1995 στήν Ἀθήνα, ὀργανώθηκε ἕνα πολύ ἐπιτυχημένο Συνέδριο ἀπό τήν πατριώτισσά σας κυρία Δαλδάκη μέ τόν προκλητικό τίτλο «Οἱ ἐθνικές γλῶσσες στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση. Τό παρόν καί τό μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς».

Ἐκεῖ, ἡ κ. Arwheiler ἀνέπτυξε τήν ἔννοια τῆς Ἰσηγορίας μέ τά 4 D: (Democratie, Dialogue, Droits de l' Homme, Dèveloppement).

Ὁ δέ διάσημος Ἄγγλος Ἑλληνιστής Καθηγητής Browning ἀνέπτυξε τήν πρόταση: Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα ὡς διεθνής γλῶσσα πού ἦταν πραγματικότητα τοῦ παρελθόντος καί οἱ μελλοντικές της προοπτικές.

Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα ἔχει γονιμοποιήσει τόν εὐρωπαϊκό λόγο καί γλωσσικά λήμματά της ὑπάρχουν σέ ὅλες τίς Εὐρωπαϊκές γλῶσσες. Γι' αὐτό καί ἔχει μεγάλη ἀφομοιωτική δύναμη. Δέν κινδυνεύει ἀπό τό δανεισμό καί ἡ φωνοτακτική τῶν λέξεων ΚΛΙΝΕΞ, AZAX, Computers, FAX, Electronic Mail, δέν ἐπιδροῦν στή συλλαβική δομή τῆς γλώσσας ἀρνητικά.

Ὅμως, ἄς ἀρχίσουμε καί τά δύσκολα, τά ἀρνητικά καί ἀπαισιόδοξα καί αὐτό θέλω νά τό σημειώσετε. Στήν Εὐρώπη τοῦ σήμερα τῶν πολύ περισσότερων 70-80 γλωσσῶν καί διαλέκτων γίνεται μία λανθάνουσα γλωσσική σύγκριση καί ἐπιδιώκεται μία μείωση γλωσσικοῦ πληθωρισμοῦ (ἐδῶ ἐντάσσεται πρόταση Lamassur καί ἀπάντηση τῆς κ. Καμπουρίδου). Ἀκόμη ἄλλη δυσκολία της:

Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα δέν ἔχει τυπολογική ὁμοιότητα. Ἀκόμη, σύμφωνα καί μέ μία μελέτη τοῦ Rainfrew ἀπό τό Cambridge, ἡ Ἑλληνική γλῶσσα δέν ὁμαδοποιεῖται, γι' αὐτό καί ἡ ἐκμάθηση καί διάδοσή της εἶναι δυσχερέστατη. Βέβαια εἶναι πλούσια σέ κατηγορίες, δηλαδή ἑλκυστές, γι' αὐτό ἐξηγεῖται καθαρά, γιατί οἱ ἰδέες τοῦ Πλάτωνα συνελήφθησαν, ἐξεφράσθησαν καί ἐγράφησαν στήν Ἑλληνική.

Καί ἡ Εὐρώπη μέ τή σειρά της, σάν Πνευματικό παιδί αὐτῆς τῆς πολιτισμικῆς κληρονομίας, μελέτησε καί μελετᾶ καί σχολιάζει Πλάτωνα καί ὄχι μόνο, ἀλλά Ἀριστοτέλη, Θουκυδίδη καί ὅλους τούς Ἀρχαίους Συγγραφεῖς ἀπό τό πρωτότυπο καί ἔτσι ὑποχρεωτικά ἔρχεται σέ ἄμεση ἐπαφή μέ τά ἑλληνικά.

Ὅμως, σάν γλωσσική διάσταση τά Νέα Ἑλληνικά δέν γίνονται ἄμεσα προσιτά στούς Εὐρωπαίους ἑταίρους μας.

Λοιπόν, πολύ συχνά ἡ λέξη spaceman ἀντικαθιστᾶ τόν astronaute.

Τό παρόν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση ταυτίζεται μέ αὐτό τῆς Ἑλληνικῆς ταυτότητας μέσα στήν Εὐρώπη.

Δηλαδή, τίθεται ἕνα καίριο ἐρώτημα:

Ἡ Ὑπερεθνική Εὐρωπαϊκή ταυτότητα θά ἀγκαλιάσει τήν Ἐθνική καί ἀπό τόν ἐναγκαλισμό ἡ Ἐθνική θά ὑποστεῖ ἀσφυξία; Ποιό δέ τό σημερινό μήνυμα; Λοιπόν, ἡ Ἑλληνική γλῶσσα δέ διατρέχει κίνδυνο σάν γλῶσσα, ἀλλά ἀποδυναμώνονται οἱ ΛΕΞΕΙΣ ΤΗΣ ἐννοιολογικά. Θά γίνω σαφέστερη:

Οἱ ἑλληνικές λέξεις ΚΡΑΤΟΣ, ΣΧΟΛΕΙΟ, ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ, ἔπαψαν νά ἔχουν δύναμη, ἔπαψαν δηλαδή γενικά νά ὑπάρχουν ἑλληνικές λέξεις μέ δύναμη. Καί κατ' ἐπέκταση ἡ ἀποδυνάμωση τῶν λέξεων φέρνει καί τήν ἀποδυνάμωση τῆς ΓΛΩΣΣΑΣ.

Ἀκόμη, ἡ πολιτική γλῶσσα μέ τίς ξύλινες λέξεις καί φράσεις φτιάχνει ξύλινο λόγο, ὁ ὁποῖος ὑπονομεύει τή γλῶσσα.

Ἀκόμη, ἡ κινούμενη ἐγχρωμη εἰκόνα διαμορφώνει τή γλῶσσα τοῦ πολτοῦ τῶν ἰδεῶν, ἡ ὁποία ὄχι μόνο δέν μᾶς πλουτίζει τή φαντασία, ἀλλά μᾶς ἐμποδίζει νά σκεφτόμαστε.

Καί στό σημεῖο αὐτό ὀφείλουμε νά ἐνστερνιστοῦμε ὅτι ἡ γλωσσική μας διάσταση εἶναι αὐτή ἡ ἑλληνικότητά μας. Δύο ἔννοιες εὐθέως ἀνάλογες. Δηλαδή, ὅσο πλουτίζεται ἡ γλωσσική διάσταση, τόσο θά στερεώνεται καί θά παγιώνεται ἡ ἐθνική μας ταυτότητα, ἡ ὁποία θά ἐμπλουτίζει καί τήν ὑπερεθνική Εὐρωπαϊκή μας διάσταση. Ὅμως, αὐτά δέν γίνονται οὔτε μέ εὐχολόγια οὔτε καί μέ ἔντεχνα γλωσσικές φράσεις.

Ἀπαιτεῖται σχεδιασμός, γνώσεις, πολιτική καί ἐθνική βούληση. Δηλαδή, χρειαζόμαστε Ἀκαδημίες ἐκμάθησης Ἑλληνικῆς γλώσσας στό ἐξωτερικό. Διαφήμιση, προβολή τουρισμοῦ. Νά γίνουν ἀκόμη τά Προξενεῖα μας πόλοι ἔλξης ἐνδιαφέροντος Εὐρωπαίων καί κυρίως νά διαφωτίσουμε τούς ἑταίρους μας ὅτι, ἐάν ὑποβαθμιστοῦν τά Ἑλληνικά καί οἱ γλῶσσες τῶν μικρῶν κρατῶν, θά ἔλθει ἡ σειρά καί τῶν μελάλων!

Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα μέσα στήν πολυγλωσσία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης, θά πρέπει ἐμεῖς νά φροντίσουμε νά μή μπερδεύεται οὔτε νά παραμελεῖται, ἀλλά νά πλουτίζει καί νά αὐξάνει τήν ἀφομοιωτική της δύναμη καί ἐμεῖς σάν ἄτομα, σάν κοινωνικό σύνολο, σάν Εὐρωπαῖοι πολίτες, νά μήν ξεχνοῦμε τό ἀρχικό μας κύτταρο, πού εἶναι ἡ Ἑλληνική μας ταυτότητα, καί ὅτι αὐτή εὑρίσκεται στόν γλωσσικό μας πλοῦτο.

Τέλος, ἡ διατήρηση τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας ἐπιβάλλει τήν ἐπαγρύπνηση τῶν Ἑλλήνων. Ὅμως, ἄς τελειώσουμε μέ μία σκέψη πολύ αἰσιόδοξη. Καί ἐάν ἐμεῖς ἐφησυχάζουμε, ἀγρυπνοῦν οἱ Θεοί γιά λογαριασμό τῶν Ἑλλήνων, διότι ὅπως εἶπε ὁ Κικέρων «**εἰ οἱ Θεοί διαλέγονται τῇ τῶν Ἑλλήνων γλώττῃ χρῶνται**».

Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΙΩ. ΠΑΠΑΔΗΣ
Έπικ. Καθηγητής Φιλοσοφίας
Πανεπιστημίου Κύπρου

Βρισκόμαστε καί πάλι μπροστά σ' ένα ελληνικό παράδοξο. Τά Ἀρχαῖα Ἑλληνικά, ἕνα ἀνεκτίμητο ἐθνικό κεφάλαιο καί μιά ἀδιαμφισβήτητα πολύτιμη πηγή παιδείας πολλῶν ξένων λαῶν, γίνονται στή γενέτειρα τους ἀντικείμενο ἀμφισβήτησης καί ἀφετηρία ἀγόνων ἀντιπαραθέσεων, στά πλαίσια τῶν ὁποίων δέν κυριαρχεῖ ἡ νηφάλια καί τεκμηριωμένη προβολή θέσεων καί ἰδεῶν, ἀλλά μᾶλλον ἡ διάθεση προβολῆς προσώπων καί διαφανῶς συγκαλυμμένων πολιτικῶν ἰδεολογιῶν.

Πρέπει ἤ δέν πρέπει νά διδάσκονται τά Ἀρχαῖα Ἑλληνικά ἀπό τό πρωτότυπο στούς μαθητές τῶν ἑλληνικῶν Γυμνασίων; Αὐτό εἶναι τό πρόβλημα, γύρω ἀπό τό ὁποῖο εἰδικοί καί μή εἰδικοί διασταυρώνουν τά ξίφη τους, δέν κατορθώνουν ὅμως νά ρίξουν ἄπλετο φῶς στίς οὐσιαστικές πτυχές τοῦ προβλήματος, ὥστε νά καταστεῖ δυνατή ἡ ἐξεύρεση μιᾶς ἐπιστημονικά ἔγκυρης, ἐθνικά συμφέρουσας καί κοινωνικά εὐρύτερα ἀποδεκτῆς λύσης, καί ὄχι μιᾶς λύσης πού ἐπιβάλλεται ἀπό τήν συγκυριακά ἰσχυρότερη πλευρά, ἐνῶ συστηματικά ὑποσκάπτεται ἀπό τήν ἄλλη. Μιά λύση ὅμως ἑνός γλωσσικοῦ προβλήματος, πού διχάζει μιά κοινωνία, ἀντί νά τήν ἑνώνει, ἀφενός προδίδει τήν οὐσία τῆς γλώσσας, τοῦ ἐξοχότερου ἴσως κατορθώματος τοῦ ἀνθρώπου, πού εἶναι ἀσφαλῶς ἡ ἑνωτική της λειτουργία, ἡ συνεννόηση καί συνεργασία τῶν ἀνθρώπων, καί ἀφετέρου εἶναι λύση θνησιγενής. Γιά μιά λύση διαρκείας ἀπαιτεῖται ἡ καλόπιστη συνεργασία τῶν κορυφαίων εἰδικῶν τοῦ τόπου μας.

Ὅσοι ὑποστηρίζουν τήν ἀνάγκη διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν (ΑΕ) ἀπό τό πρωτότυπο στά ἑλληνικ' Γυμνάσια προβάλλουν τρία κυρίως ἐπιχειρήματα: α) Τά ΑΕ θά συμβάλλουν στόν ἐμπλουτισμό τοῦ λεξιλογίου τῆς Νεοελληνικῆς καί στή στερεότερη χρήση της, ὥστε νά ἀντιμετωπιστεῖ τό φαινόμενο τῆς περίφημης λεξιπενίας, β) Ἡ διδασκαλία τῶν ΑΕ στό Γυμνάσιο θά ὑποβοηθήσει σημαντικά τό μάθημα τῶν ΑΕ στό Λύκειο καί γ) Ἡ γνώση τῆς γλώσσας μας στή διαχρονική της ἐξέλιξη θά ἐνισχύσει τή συνείδηση τῆς ἐθνι΄ῆς μας ταυτότητας.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ γνώση τῆς γλώσσας μας στή διαχρονική της πορεία ἐμπλουτίζει καί βαθαίνει τή γλῶσσα μας στή συγχρονική της διά-

σταση. Κι' ὅσο ἄν ἀληθεύει - καί ἀσφαλῶς ἀληθεύει - ἡ ἄποψη ὅτι «κάθε γλῶσσα σέ ὁποιαδήποτε συγχρονική στιγμή κουβαλᾶ τό γλωσσικό της παρελθόν, αὐτό πού τῆς χρειάζεται γιά τό παρόν καί γιά τό μέλλον[1]», ἐντούτοις δέν μπορεῖ, νομίζω, νά ὑποκαταστήσει τή μεθοδική καί συστηματική διδασκαλία κειμένων τῶν παλαιοτέρων μορφῶν τῆς γλώσσας μας. Στό σημεῖο αὐτό πρέπει πάντως νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ διδασκαλία τῶν ΑΕ στό Γυμνάσιο δέν νομιμοποιεῖται ἁπλῶς καί μόνο ἀπό τό γεγονός, ὅτι συμβάλλει - ὅσο συμβάλλει - στόν ἐμπλουτισμό τῆς Νεοελληνικῆς, διότι τά ΑΕ ἀποτελοῦν καί καθαυτό παιδευτικό ἀγαθό γι' αὐτό ἄλλωστε καί διδάσκονται στά Γυμνάσια ξένων κρατῶν.

Ἐξάλλου εἶναι βέβαιο ὅτι ἡ προπαιδεία ἀπό τή διδασκαλία τῶν ΑΕ στό Γυμνάσιο θά καταστήσει τή διδασκαλία τοῦ μαθήματος αὐτοῦ στό Λύκειο οὐσιαστικότερη καί ἀποτελεσματικότερη, τή στιγμή πού ἡ παθολογία τοῦ μαθήματος τῶν ΑΕ στό Λύκειο δέν ἀμφισβητεῖται ἀπό κανέναν.

Ἀλλά καί ἡ ἐνίσχυση τῆς ἐθνικῆς μας αὐτοσυνειδησίας μέ τήν ὀρθότερη καί πλουσιότερη γνώση τῆς γλώσσας μας, πού θά περνάει μέσα ἀπό τίς κύριες φάσεις της, πρέπει, νομίζω, νά θεωρεῖται σχεδόν αὐτονόητη ἀλήθεια, ἐφόσον ἡ γλῶσσα ἑνός λαοῦ συνιστᾶ τό αὐθεντικότερο στοιχεῖο τῆς ἐθνικῆς του ταυτότητας.

Πολλοί ὅμως εἶναι ἐκεῖνοι, πού ἀντιδροῦν στήν ἐπαναφορά τῶν ΑΕ στό Γυμνάσιο, χωρίς ὅμως καί νά ἀμφισβητοῦν τήν παιδευτική τους ἀξία, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἡ ἐκμάθηση τῆς Νεοελληνικῆς εἶναι κάλλιστα δυνατή αὐτοτελῶς, χωρίς δηλαδή τό ἔρεισμα τῶν ΑΕ, ἀρκεῖ νά ἐξασφαλιστοῦν τά ἀπαραίτητα βοηθήματα: Λεξικά, Γραμματική, Συντακτικό. Ποιά ὅμως εἶναι πρός τήν κατεύθυνση αὐτή ἡ δική τους συμβολή, ὅταν μάλιστα ἡ ὁμιλούμενη Νεοελληνική εἶναι ἤδη ἀπό τό 1976 ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ κράτους;

Ἐντούτοις τελικά δέν θά εἶχαν ἀντίρρηση νά διδάσκονται τά ΑΕ στό Γυμνάσιο ὄχι ὅμως μέσα ἀπό τό ἤδη ὑπάρχον ἐγχειρίδιο, ἀλλά μέσα ἀπό ἕνα ἄλλο «ἐγχειρίδιο τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας, τό ὁποῖο θά φιλοξενοῦσε ὡς δείγματα γλωσσικά καί κάποια κείμενα μέσα[2]» ἤ μέσα ἀπό μία «συνοπτική, καλά φτιαγμένη ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας», δηλαδή «ἕνα ἐγχειρίδιο πλουσιότερο ἀπό αὐτό πού ὑπάρχει σήμερα[3]». Δέν εὐθύνονται ὅμως καί οἱ ἴδιοι γιά τήν ἔλλειψη ἑνός τέτοιου ἐγχειριδίου; Καί εἶναι αὐτό τέλος πάντων ἐπαρκής λόγος ἐναντίωσης στή διδασκαλία τῶν ΑΕ στούς μαθητές Γυμνασίου, πού ἐξάλλου βρίσκονται στήν πιό πρόσφορη μαθησιακά ἡλικία; Ὅπως ἤδη πάντως δέν πείθει ὅποιος ὑποστηρίζει ὅτι τά ΑΕ δέν

---

[1] . Δ. Μαρωνίτης, «Ἡ μάχη τῆς γλώσσας», ΤΟ ΒΗΜΑ, 18.4.1993

[2] . Δ. Μαρωνίτης, ἔνθ. ἀν.

[3] . Ε. Κριαρᾶς, «Μιά ἐπικίνδυνη πρωτοβουλία», ΤΟ ΒΗΜΑ, 2.5.1992.

πρέπει νά διδάσκονται στά Γυμνάσια, ἐπειδή δέν διαθέτουμε ἀκόμη ἕνα πολύ καλό ἐγχειρίδιο. Μέ τή λογική αὐτή θά μποροῦσε κανείς νά προτείνει τήν κατάργηση τῆς διδασκαλίας πολλῶν ἤ καί ὅλων ἀκόμη τῶν μαθημάτων στίς διάφορες βαθμίδες τῆς ἐκπαίδευσης (καί ὄχι μόνο τῆς Ἑλλάδος), ἐπειδή τάχα, ἤ ἔστω πράγματι, τά ὑπάρχοντα ἐγχειρίδια ἤ - γιατί ὄχι - οἱ διδάσκοντες δέν ἀνταποκρίνονται σέ κάποιες ὑψηλές προδιαγραφές.

Ἡ ἀποκοπή μας ἀπό τό ἔνδοξο γλωσσικό μας παρελθόν, μέ τό ὁποῖο ὀργανικά καί ἄρρηκτα συνδέεται τό γλωσσικό μας παρόν,* καί τό ὁποῖο παρελθόν τόσο σέβονται καί θαυμάζουν οἱ ξένοι, καί ὁ ἐπιχειρούμενος «ζηλωτικός περιορισμός στή σημερινή κατάσταση τῆς γλώσσας, ἐννοημένην ἄλλωστε καί αὐτήν μέ στενότητα καί ἰδεολογική ἀκαμψία»[4], ἀποτελεῖ καί ἐσφαλμένη καί ἐπικίνδυνη - κυρίως μακροπρόθεσμα - στάση, ἀλλά καί συνιστᾶ ἔλλειψη σεβασμοῦ ἀπέναντι στή γλωσσική μας παράδοση καί τήν πνευματική μας κληρονομιά γενικότερα, πού ἀσφαλῶς δέν μπορεῖ νά δικαιολογηθεῖ μέ τό ex silentio ἐπιχείρημα, ὅτι γι' αὐτή τους τή στάση εὐθύνεται τάχα ἡ ἄλλη πλευρά, πού τούς προκαλεῖ μέ τήν προγονοπληξία καί τόν λογιοτατισμό της, οὔτε βέβαια μποροῦν νά ὑποκατασταθοῦν τά κλασικά μας κείμενα ἀπό μεταφράσεις, ἀφοῦ ὡς γνωστόν, ἕνα μέρος ἀπό τήν παιδευτική καί αἰσθητική ἀξία καί τήν ἐπενέργεια τῶν κειμένων αὐτῶν ἀναπόφευκτα χάνεται, ὅταν ἡ προσέγγισή τους γίνεται μέσα ἀπό μεταφράσεις.

Χωρίς τή γνωση τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν, παρατηρεῖ εὔστοχα ὁ γνωστός στοχαστής - φιλόσοφος **Κορνήλιος Καστοριάδης**, «δέν μποροῦμε κἄν νά καταλάβουμε τούς δικούς μας ποιητές καί πεζογράφους, τόν Κάλβο, τόν Καβάφη, τόν Ροΐδη, τόν Παπαρρηγόπουλο, τόν Παπαδιαμάντη καί τόσους ἄλλους»[5].

---

* *"Οσοι, καί μάλιστα καθηγητές τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας[6] καί Γλωσσολογίας[7], παραδόξως ἀμφισβητοῦν τήν καταπληκτική πράγματι ἐγγύτητα καί ἄρα ἑνότητα τῆς σημερινῆς μας γλώσσας μέ τήν ἀρχαία, δέν ἔχουν παρά νά διαβάσουν π.χ. τήν πρώτη σελίδα τῶν «Πολιτικῶν» τοῦ Ἀριστοτέλη (ἔκδ. Ὀξφόρδης, W.D.Ross), γιά νά διαπιστώσουν ὅτι ἀπό τίς 112 λέξεις πού περιέχει ἡ σελίδα, **μόνο 24** δέν κατανοεῖ ὁ Νεοέλληνας πού δέν ἔχει **ποτέ** διδαχθεῖ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά!.*

---

[4] . Κ. Ι. Δεσποτόπουλος, «Παιδεία καί Ἀρχαῖα Ἑλληνικά», ΤΟ ΒΗΜΑ, 19.7.1987.

[5] . Κ. Καστοριάδης, οἱ ὁμιλίες μου στήν Ἑλλάδα, Ἀθήνα (Ὑψιλον) 1990, σ. 73.

[6] . Πβ. Ι.Ν. Καζάνη, «Πῶς ἡ διαχρονία ἔγινε συγχρονία», ΤΟ ΒΗΜΑ, 11.4.1993.

[7] . Πβ. Ι.Ν. Χριστίδη, «Ἡ "γλωσσολογία" τῆς ὀπισθοδρόμησης», ΤΟ ΒΗΜΑ 11.4.1993.

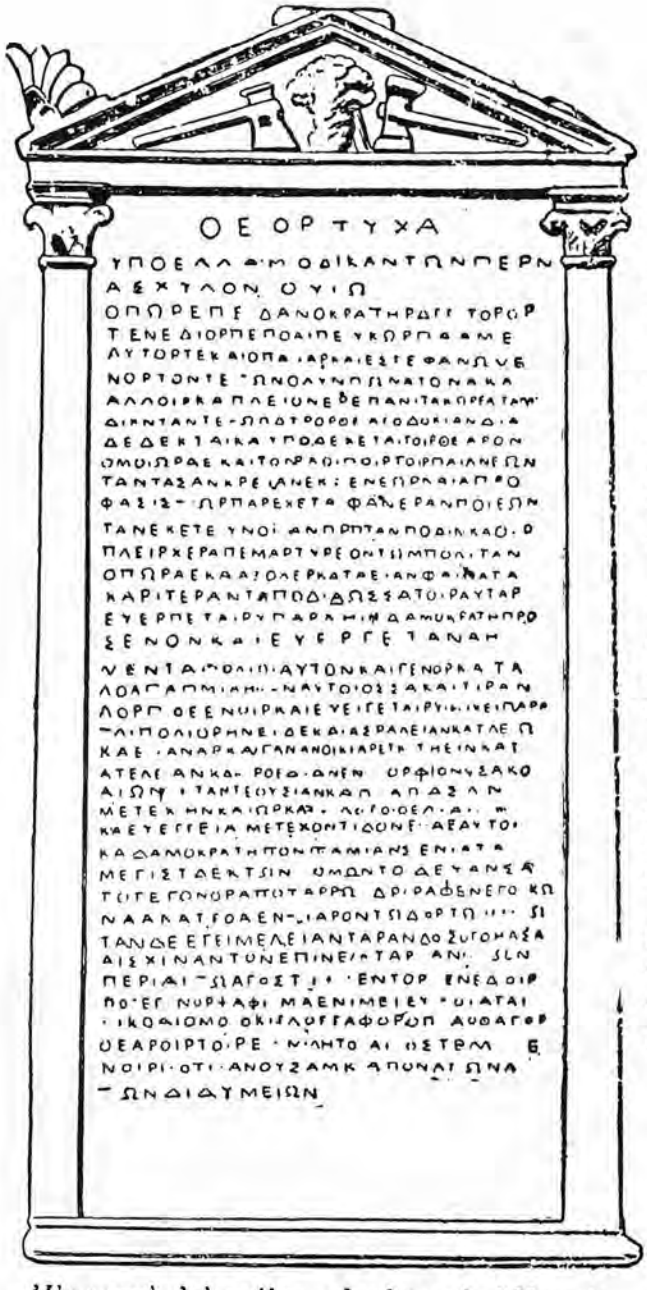

Ἐπιγραφὴ ἐπὶ στήλης, εὑρεθεῖσα ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ὀλυμπία

Σ᾽ αὐτή τή ζωντανή κοιλάδα,
ποῦναι στό πράσινο πνιγμένη,
καρδιοχτυπάει ἡ Ἑλλάδα
κι᾽ ὅλος ὁ κόσμος ἀνασαίνει.

Τῆς γῆς ὁλόκληρης τό αἷμα
ἐδῶ ἀσπαίροντας ἀδειάζει
τιμή τῆς λεβεντιᾶς καί γέρας,
πού τίς ἀξίες καθαγιάζει.

Ἄλκιμο πνεῦμα Ὀλυμπίας,
φῶς τῶν αἰώνων τηλαυγές,
τῆς πανανθρώπινης εὐδίας
σοφό σημεῖον εὐαγές.

Τερπνή ὀλύμπια κοιλάδα
σέ δάφνες δόξας ἁπλωμένη
ἀναλογιέσαι μιάν Ἑλλάδα
σάν τά παλιά φωτολουσμένη.

Νά βρεῖς τήν πρώτη σου λατρεία,
τούς ρωμαλαίους σου ρυθμούς,
τῶν ἀρετῶν σου τήν ἀνδρεία
καί λεύτερος ν᾽ ἀνθεῖ ὁ νοῦς.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ.
ΜΠΑΜΠΑΤΣΙΚΟΣ
«Ρῶγες Ἐπίρρωσης»,
ΑΘΗΝΑ, 1995

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΟΣ

Ἀνάστος Δημητρόπουλος - Δικηγόρος
Ἀντιπρόεδρος HELLAS JAYCEES
Γεν. Γραμματεύς Συλλόγου
"ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΙΔΕΑ"

"Δέν ξεχωρίζω τούς ἀνθρώπους, ὅπως κάνουν οἱ στενοκέφαλοι, σέ Ἕλληνες καί Βαρβάρους. Δέν μέ ἐνδιαφέρει ἡ καταγωγή τῶν πολιτῶν, οὔτε ἡ ράτσα πού γεννήθηκαν. Τούς καταμερίζω μέ ἕνα μόνο κριτήριο - ΤΗΝ ΑΡΕΤΗ. Γιά μένα κάθε καλός ξένος εἶναι Ἕλληνας, καί κάθε κακός Ἕλληνας εἶναι χειρότερος ἀπό Βάρβαρο". *(Ὅρκος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, εἰς Ὦπιν τό 324 π.Χ., σέ συμπόσιο ἐνώπιον 9.000 Ἀξιωματούχων καί Προυχόντων κάθε φυλῆς, Ἑλλήνων, Περσῶν, Μήδων, Ἰουδαίων...)*

Ἡ ψυχογραφική παρατήρηση διαπιστώνει ὅτι ὁ Ἕλληνας εἴτε ὡς Ἀρχαῖος εἴτε Ρωμηός, συνειδητοποιεῖ τό πρόβλημα μόλις πρίν τό χεῖλος τῆς ἀβύσσου καί τότε πραγματοποιεῖ τό ἱστορικό του "θαῦμα". Ἡ εὐρωπαϊκή ὁλοκλήρωση μπορεῖ νά εἶναι ἡ ἀναμενόμενη "πρόκληση" γιά τή νεοελληνική μας αὐτοσυνειδησία.

Αὐτό φυσικά δέν σημαίνει ὅτι ἡ "ἄβυσσος" συνδέεται μέ τήν "Ἑνωμένη Εὐρώπη". Διότι ὅπως ἀδιάκοπα ὑπογραμμίζει "εὐκαίρως, ἀκαίρως" ὁ συντάκτης αὐτῆς τῆς εἰσήγησης, "τό πρόβλημά μας δέν εἶναι ἡ Ἑνωμένη Εὐρώπη, ἀλλά ἡ θέση μας μέσα σέ αὐτή". Ἔτσι κατανοεῖται ὁ τίτλος τῆς εἰσήγησης: "Ἑλληνισμός μετέωρος". Ὁ Ἑλληνισμός δέν βρέθηκε μετέωρος μόνο στόν 19ο αἰῶνα, στή νέα κοσμογονική του περίοδο, ἀλλά πολύ περισσότερο "μετέωρος" εἶναι σήμερα στή νέα ἱστορική ἐπιλογή του, πού θά σφραγίσει ἀμετάκλητα τό μέλλον του, δηλαδή τήν ἐπιβίωση καί συνέχειά του.

Στήν εἰσήγησή μου αὐτή ἀποφεύγω σκόπιμα νά χρησιμοποιήσω τόν ὅρο Ἑλλάς, γιατί πιστεύω ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὡς εὐρυτέρα, ἐπεκτείνεται πέραν τῶν γεωγραφικῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπό τήν μακραίωνη ἱστορία της.

Ἀλλά τί εἶναι Ἑλληνισμός; Εἶναι τάχα τό σύνολον τῶν ἀνθρώπων καί πολιτῶν πού ἐκάστοτε κατοικεῖ στό συγκεκριμένο αὐτό τόπο πού λέγεται Ἑλλάδα ἤ εἶναι κάτι περισσότερο; Εἶναι σέ ὅλους γνωστό ὅτι τό κύριο στοιχεῖο πού προσδιορίζει τά μέλη ἑνός ἔθνους δέν εἶναι πρωτίστως ἡ κοινότης τοῦ χώρου, ὅπου αὐτά διαμένουν, ἀλλά κυρίως ἡ γλῶσσα, ἡ καταγωγή, ἡ θρησκεία, ἡ ἐθνική συνείδηση καί ὁ πολιτισμός στόν ὁποῖο μετέχουν.

Ἑπομένως ὁ Ἑλληνισμός ὡς ἔννοια δέν χρησιμοποιεῖται τόσο ὡς δηλωτική τοῦ γένους, ὅσο τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων. Σέ τελευταία ἀνάλυση Ἑλληνισμός σημαίνει τήν πολιτιστική κοινότητα τοῦ γένους τῶν Ἑλλήνων, πού ζεῖ καί κινεῖται στόν κόσμο ὅλων ἐκείνων τῶν μορφωμάτων τοῦ πνεύματος, πού κληροδότησε σέ αὐτό ἡ ἐθνική συνείδηση τῶν προγόνων του. Νομίζω ὅτι αὐτό ἀκριβῶς ἐννοεῖ ὁ Ἰσοκράτης ὅταν λέγει" ... καί μᾶλλον Ἕλληνας καλεῖσθαι τούς τῆς παιδεύσεως τῆς ἡμετέρας ἤ τούς κοινῆς φύσεως μετέχοντας" (Πανηγυρικός 50). Ἡ ἐθνική συνείδηση, ἐν προκειμένῳ ἡ ἑλληνική συνείδηση, προσδιορίζεται ἀπό τήν παιδεία, ἀπό τήν συμμετοχή τοῦ λαοῦ στόν πολιτισμό τῆς χώρας. Ὁ πολιτισμός πάλιν ἐκφράζει τόν ψυχισμό τῶν μελῶν ἑνός ἔθνους μέσῳ ὅλων ἐκείνων τῶν μορφῶν ζωῆς τοῦ πνεύματος, ὅπως εἶναι ἡ γλῶσσα, ἡ θρησκεία, ἡ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη, ἡ ἠθική κλπ. Ἡ ἀφύπνιση ἐξάλλου τῆς ἐθνικῆς συνείδησης ἐξασφαλίζει στόν πολίτη τήν ἐθνική του ταυτότητα.

Ἀκριβές κριτήριο ἔρευνας τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὡς ἱστορικῆς παρουσίας καί πολιτισμικῆς ἔκφρασης ἀποτελεῖ ἡ ἰδιότυπη φύση τοῦ Ἕλληνος. Ἀφήνοντας κατά μέρος τούς χαρακτηρισμούς πολλῶν περί τῶν Ἑλλήνων, θά σταθῶ στίς μαρτυρίες ἤ κρίσεις δύο ἐπιφανῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων, τοῦ Πλάτωνος καί τοῦ Ἀριστοτέλους. Ὁ Πλάτων στό διάλογο "Τίμαιος" ἀναφέρει τή γνωστή ἄποψη τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων ἱερέων, σύμφωνα μέ τήν ὁποία οἱ Ἕλληνες ἐκαλοῦντο "ἀεί παῖδες". Οἱ Ἕλληνες κατ' αὐτούς, ἦταν οἱ αἰώνιοι ἔφηβοι, οἱ αἰώνιοι νέοι μέ τον νεανικό δυναμισμό καί τήν πνευματική ζωτικότητα. Μέ τή μαρτυρία αὐτή τοῦ Πλάτωνος ὑπογραμμίζεται ἡ πνευματική ὑπεροχή καί ἡ εὐφυΐα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Ὁ ἄλλος μεγάλος Ἕλληνας φιλόσοφος, ὁ Μακεδόνας Ἀριστοτέλης, στά "**Πολιτικά**" τοῦ ὁμιλεῖ γιά τούς Ἕλληνες, - καί πρέπει ἐδῶ νά τονισθεῖ ὅτι δέν τούς διακρίνει ἀπό τούς Μακεδόνες καί τούς θεωρεῖ ὡς εὐνοημένους ἀπό τή φύση, διότι εἶναι νοήμονες, ὅπως οἱ Ἀσιᾶτες, ἀλλά καί μέ βούληση καί ἀγάπη πρός τήν ἐλευθερία, ὅπως οἱ εὐρωπαϊκοί λαοί τῆς ἐποχῆς του. Ὁ Ἀριστοτέλης, παρατηροῦμε ἐδῶ, ἐξαίρει τά πνευματικά χαρίσματα τῶν Ἑλλήνων καί τήν ἐλεύθερη φύση τους. Ἡ ἐπισήμανση μάλιστα αὐτή, πού κάνει ὁ φιλόσοφος γιά τήν ἐλευθεροφροσύνη τῶν Εὐρωπαίων, ἐπαληθεύεται ἀπό τήν ἱστορία τῆς ἠπείρου των, ἡ ὁποία βρίθει ἀπό ἀγῶνες γιά τήν ἐλευθερία. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος πού αἰτιολογεῖ τήν ἀποδοχή ἐκ μέρους των τῆς δημοκρατίας ὡς τοῦ καλύτερου συστήματος διακυβέρνησης ἐλεύθέρων πολιτῶν. Σημειωτέον ὅτι ὁ Μ. Ἀλέξανδρος τροποποίησε τήν ἀντίληψη τοῦ Ἀριστοτέλους καί σ' αὐτό τό σημεῖο ξεπέρασε τό δάσκαλό του, ὅταν κατάφερε νά ἀπαλλαγεῖ ἀπό τήν περιφρονητική ἀντίληψη τοῦ Ἀριστοτέλους περί βαρβάρων ("**πᾶς μή**

"**Ελλην βάρβαρος**") καί τό δικαίωμα τῆς φυσικῆς ὑπεροχῆς τῶν Ἑλλήνων νά ἐξουσιάζουν τούς ἄλλους καί τή νομιμότητα κατάκτησης τῆς Ἀνατολῆς (Περιώνυμος ὅρκος τῆς Ὠπιδος).

Ἔχοντας ὡς βάση τίς εὔστοχες ἐπισημάνσεις τῶν δύο μεγάλων φιλοσόφων τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος μποροῦμε νά κατανοήσουμε τήν λαμπρή ἱστορική παρουσία τοῦ Ἑλληνισμοῦ διά μέσου τῶν αἰώνων καί τήν ἀκτινοβολία τοῦ πολιτισμοῦ του, πού ἐπέδρασε σημαντικά στή διαμόρφωση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καί γενικότερα τῆς Οἰκουμένης. Ἔτσι Ἑλληνισμός κυριολεκτικά σημαίνει, ὡς παράγωγο τοῦ ρήματος "ἑλληνίζειν" τή μίμηση τρόπου σκέψεως, ἔκφρασης καί συμπεριφορᾶς τῶν Ἑλλήνων!

Βάσκανος μοῖρα ἤ ἐγγενής κόπωση ἤ ἐξωγενής κόπος καί ζηλοτυπία ἤ ὅλα μαζί ἤ ἄλλοι λόγοι κατά καιρούς προσέβαλαν βίαια καί βάναυσα τή μεγαλειώδη ἰδέα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Στό πέρασμα τῶν αἰώνων ἦταν τόσες οἱ προσβολές τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδεώδους καί τῶν φορέων του, ὥστε θά μποροῦσε ὁ ὅρος "ἀγών" καί ὁ ὅρος "Ἑλληνισμός" νά εἶναι ταυτόσημοι. Παρ' ὅλες ὅμως τίς προσβολές, παρ' ὅλα τά πλήγματα τά ὁποῖα ὑπέστη ἀνά τούς αἰῶνες ὁ Ἑλληνισμός, ἐπιβίωσε καί ἐπιβιώνει ἀναμετρώμενος πρός κάθε πρόκληση ἀφανισμοῦ. Οἱ Ἕλληνες ὡς ἔθνος καί φυλή φορέας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐπλήγησαν καί πλήττονται ἄλλοτε ἐπιτυχῶς, ἄλλοτε ἀνεπιτυχῶς, πάντοτε ὅμως πρόσκαιρα. Καί αὐτό, διότι οἱ ἀξίες πού τόν συναπαρτίζουν εἶναι ἀκατάλυτες ἀπό τό χρόνο καί τό χῶρο: Εἶναι Συμπαντικές!

Ὡς πρός τόν ἄλλο σημερινό Κόσμο θά ἔπρεπε νά παρατηρήσει κανείς ὅτι: **"Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνον ζήσεται ὁ ἄνθρωπος"**: γιά νά ζήσει ὁ ἄνθρωπος δέν ἀρκεῖ μονάχα τό ψωμί, τό φαγητό, τά ὑλικά ἀγαθά γενικότερα. Ἔχει ἀνάγκη καί ἀπό πνευματική τροφή! Τά σημάδια μιᾶς **γενικευμένης πολιτισμικῆς κρίσης** φαίνονται ὅλο καί πιό καθαρά. Ἡ κατάρρευση τῶν ἰδεολογιῶν, πάνω στίς ὁποῖες εἶχε οἰκοδομηθεῖ ἡ πολιτική, ἀλλά καί ἡ πνευματική ζωή στόν 20ο αἰῶνα, τά χρόνια κοινωνικο-οἰκονομικά προβλήματα τῶν τελευταίων ἐτῶν, οἱ βίαιες ἐπανεμφανίσεις τῶν ἐθνικιστικῶν περιχαρακώσεων, ἡ ἐμφάνιση ἑνός νευρωτικοῦ ἀτομικισμοῦ στίς ἀνεπτυγμένες κοινωνίες, τό αὐξανόμενο χάσμα ἀνάμεσα στήν κοινωνία τῶν τεχνοκρατῶν εἰδικῶν καί τή φυγή μεγάλων μαζῶν πρός τό μυστικισμό, τίς παραεπιστήμες καί τό παράλογο, εἶναι ὁρισμένα ἀπό τά συμπτώματα τῆς κρίσης. Ὁδεύουμε ἄραγε πρός ἕνα πολιτισμό τοῦ χάους;

Εἶναι γεγονός ὅτι μέ ὄχημα, κυρίως, τά μέσα ἐνημέρωσης ἐπιβάλλεται ἕνας **ὁμοιόμορφος** τρόπος ζωῆς ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη στόν πλανήτη. Μέ κύρια στοιχεῖα τόν ἐντυπωσιασμό, τήν ἄκριτη σκέψη, τήν ἐμπορευματοποίηση, τή μετατροπή μέ λίγα λόγια τοῦ πολίτη σέ **θεατή καί**

καταναλωτή, ἕνα ξεπερασμένο δυτικό πρότυπο ἐξαφανίζει σιγά - σιγά τίς πολιτισμικές ἰδιομορφίες. Γιά τήν Εὐρώπη μάλιστα, μέ μιά πολιτιστική ἱστορία αἰώνων, τό πρόβλημα, ἔτσι ὅπως ἀναδείχθηκε στίς πρόσφατες διαπραγματεύσεις τῆς ΓΚΑΤΤ, ἀποκτᾶ μεγάλες διαστάσεις.

'Η Εὐρώπη μέ τό προφίλ πού ἔχει σήμερα, ἀποκτᾶ τά χαρακτηριστικά αὐτοκρατορικῆς ὀργάνωσης, στήν ὁποία βασιλιάς εἶναι ὁ homo economicus, δημιουργώντας τήν αἴσθηση ὅτι βγαίνοντας ἀπό τή "μοντέρνα ἐποχή" μπαίνουμε σέ ἕνα "πλανητικό Μεσαίωνα". Ἕνα "τεχνολογικό Μεσαίωνα" πολύ χειρότερο ἀπό αὐτόν πού ἀκολούθησε τή διάλυση τοῦ 'Ελληνορωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ!

'Η 'Ηνωμένη Εὐρώπη δέν μπορεῖ νά εἶναι **μόνο** σχεδιασμός ἐνιαίας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καί προγραμματισμός ἐνιαίας ἀμυντικῆς πολιτικῆς. 'Εκ τῶν πραγμάτων τό ὅραμα ἀπαιτεῖ καί ἐνιαίαν κοινωνικήν πολιτικήν, εἰρηνικῆς καί γονίμου συνεργασίας τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Τό αἴτημα εἶναι πολιτισμικόν: 'Αλληλοσεβασμός ἀνθρωπίνων σχέσεων καί ἐθνικῶν Παραδόσεων. Δύο ἐμφατικά παραδείγματα μαρτυροῦν περί τῆς ἀνάγκης ταύτης: Τό πρῶτον εἶναι ἡ τραγωδία τῆς ἀνεργίας, πού μαστίζει σήμερα τήν Εὐρώπη, τό δεύτερο εἶναι τό οἰκολογικό πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας, τό ὁποῖο ἀπαιτεῖ ριζική ἀναθεώρηση τῆς κοσμολογίας μας. Ὅσον ἀφορᾶ στό οἰκονομικό πρόβλημα, ὁ Προκαθήμενος τῆς 'Ορθοδοξίας, Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, πνευματικός ἡγέτης 300.000.000 καί πλέον χριστιανῶν, στήν περιώνυμη ὁμιλία του στή συνεδρίαση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κοινοβουλίου, συνεδύασε τό οἰκονομικό πρόβλημα μέ τίς σύγχρονες εὐρωπαϊκές ἀντιλήψεις περί ἐργασίας καί οἰκονομίας (σ.σ. καπιταλισμός), οἱ ὁποῖες ἐδράζονται σέ μιά συγκεκριμένη ἀντίληψη - ἐκδοχή τῆς χριστιανικῆς θεολογίας (σ.σ. προτεσταντική ἠθική). Ἂν ἀληθεύει ἡ διαπίστωση αὐτή τότε μιά νέα πρόταση νοηματοδοτήσεως τῆς ἐργασίας καί τῆς οἰκονομίας ἀναποφεύκτως θά διέλθει ἀπό θεολογικές ἀναθεωρήσεις. 'Η παράκαμψη τῆς θεολογίας ὑπό ποικίλων ἰδεολογημάτων δέν ἔπεισε ὅτι δύναται νά κομίσει ρεαλιστικάς λύσεις. Ὄπισθεν τῶν συγχρόνων ἀδιεξόδων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ βίου ὑποκρύπτεται μία θεολογική τοποθέτησις. 'Η ἑλληνική ὀρθοδοξία σεβάστηκε καί ἀνέδειξε τό ἀνθρώπινο πρόσωπο, δέν γνώρισε τήν καταθλιπτική γιά τήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα βατικανή γραφειοκρατία καί τόν παπικό αὐταρχισμό, πού ὁδήγησαν στήν προτεσταντική ἀντίδραση. Στό σημεῖο αὐτό πρέπει νά τονιστεῖ ὅτι ὁ σύγχρονος εὐρωπαϊκός πολιτισμός στηρίζεται πάνω σέ ἕναν πολιτισμικό τρίποδα, τοῦ ὁποίου τό ἕνα πόδι ἀκουμπάει πάνω στό Γολγοθᾶ (χριστιανική πίστη), τό ἄλλο πάνω στήν Ἀκρόπολη τῆς Ἀθήνας (φιλοσοφία, ἐπιστήμη, ὁμορφιά) καί τό τρίτο πάνω στό λόφο τοῦ ρωμαϊκοῦ καπιτωλίου (ρωμαϊκό δίκαιο).

Οἱ λαοί καί κυρίως οἱ πνευματικές ἐλίτ τῆς Εὐρώπης καί μάλιστα τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἔχουν ἀποδείξει τή μεγάλη τους ἱκανότητα γιά πολιτιστικές συνθέσεις καί γιά κριτική τοποθέτηση ἀπέναντι στόν ἴδιο τους τόν πολιτισμό, πού ἔχει τίς ρίζες της στή μεγάλη ἀρχαιοελληνική σοφιστική παράδοση.

Εξετάζοντας τήν μακραίωνη ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὁδηγούμαστε στά ἑξῆς συμπεράσματα: Τό ἑλληνικό πνεῦμα θά ἐπιβληθεῖ στούς Ρωμαίους κατακτητές καί θά διεκδικήσει ἀπό τό Βυζάντιο τά πρωτεῖα τῆς ἑλληνικότητάς του. Διαθέτοντας τόν λογικό ἐξοπλισμό τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, θά ἀποσαφηνίσει ἐννοιολογικά τό χριστιανικό δόγμα στό χῶρο τῆς ὀρθοδοξίας καί ἐν πολλοῖς στό χῶρο τοῦ καθολικισμοῦ. Ἔτσι ἡ Εὐρώπη, στῆς ὁποίας τόν πολιτισμό ἐπέδρασαν ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικός πολιτισμός, ὁ ρωμαϊκός πολιτισμός καί χριστιανισμός, ὀφείλει τά τροφεῖα τῶν πολιτισμικῶν της ἀγαθῶν κυρίως στόν ἑλληνισμό. Παρά ταῦτα ἐκ μέρους τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, συγκεκριμένα ἐκ μέρους τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, ἐπεδείχθη ἐχθρικό πνεῦμα πρός τό Βυζάντιο. Οἱ ἀλλεπάλληλες Σταυροφορίες ὑπονόμευσαν τήν ἰσχύ τοῦ Βυζαντίου καί συνετέλεσαν στήν πτώση του στούς Τούρκους, ἐνῶ κατά τήν ἐποχή τῆς Φραγκοκρατίας ἐπεδιώχθη ἔμμεσα ὁ ἀφελληνισμός τῶν Ὀρθοδόξων. Καί πάλι τότε ὁ ἑλληνισμός ἐπέδρασε εὐεργετικά στή Δύση, γιατί μέ τήν ἔξοδο τῶν βυζαντινῶν Λογίων στήν Ἰταλία τῆς Ἀναγεννήσεως οἱ σπουδές ἐστράφησαν στά κλασσικά γράμματα καί ἐδόθη νέα ὥθηση στόν εὐρωπαϊκό πολιτισμό.

Ὁ Γαλλικός διαφωτισμός, πού γνώριζε καλῶς τίς ἀξίες καί τά ἰδεώδη τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καί τό τέκνο αὐτοῦ, ἡ Γαλλική Ἐπανάσταση, ἀπετέλεσαν τό ἔναυσμα τοῦ ὑπόδουλου Ἕλληνα, ὁ ὁποῖος ὡς γνωστόν δέν ἐφησύχαζε. Ἡ συνείδησή του ἦταν ἀφυπνισμένη ἀπ' τά κηρύγματα τῶν μεγάλων δασκάλων τοῦ γένους ἤ τῶν κρυφῶν σχολειῶν καί περίμενε τή μέρα τοῦ λυτρωμοῦ μέ τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821.

Μέ τήν ἵδρυση τοῦ νεοελληνικοῦ κράτους ἀρχίζει νά διαφαίνεται ἡ διάσταση μεταξύ τῆς "καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς" καί τῆς ἐκφραγκευμένης δυτικῆς χριστιανοσύνης. Διαπιστώνεται γιά πρώτη φορά ἀντίθεση μεταξύ ἑλληνικοῦ ρωμαϊκοῦ καί φραγκικοῦ / λατινικοῦ πνεύματος καί πολιτισμοῦ. Ἡ Ἀνατολή ταυτίσθηκε μέ τήν Ὀρθοδοξία / ρωμιοσύνη, ἐνῶ ἡ Δύση μέ τή φραγκοσύνη. Στόν ἀντίποδα τῆς "καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς" ἐμφανίσθηκε τό αἴτημα τῶν διαφωτιστῶν γιά ἑλληνικό κράτος εὐρωπαϊκοῦ τύπου, πού θά πραγματώσει τούς ὁραματισμούς του μέ τήν "μετακένωση" (ἰδέα τοῦ Κοραῆ), πού ἐπέβαλε τή μεταφορά τῶν εὐρωπαϊκῶν θεσμῶν καί δομῶν - αὐτουσίων μάλιστα στήν "καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή", πρᾶγμα τό ὁποῖο προσανατόλιζε στό στενό κλειστό νεοελληνικό

κράτος, στά ὅρια τῆς ἀρχαίας ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδας καί μέ κέντρο ὄχι πιά τήν Πόλη, ἀλλά τήν Ἀθήνα, καί ὡς ἐκ τούτου τήν ὁριστική λήθη τῆς Ὀρθόδοξης Αὐτοκρατορίας τῆς Νέας Ρώμης (Βυζάντιο). Αὐτή ἡ διάσταση ὑφίσταται μέχρι σήμερον μεταξύ τοῦ δόγματος "ἀνήκομεν εἰς τήν Δύσιν" καί τοῦ ἑλληνοκεντρισμοῦ, δηλ. τῆς ἐπανακτήσεως τῆς παλαιᾶς ἐπιρροῆς μας ἀπό Ὀδησσοῦ μέχρι Νείλου!

Ὅμως, ἡ "Δύση" σήμερα διέρχεται πολλαπλῆ κρίση: Οἰκολογική, λόγῳ τῆς ΥΒΡΕΩΣ τῆς τεχνολογίας κατά τῆς φύσεως, Πολιτειακή λόγῳ ἐκφυλισμοῦ τῆς "Ἀντιπροσωπευτικῆς Δημοκρατίας", οἰκονομική λόγω ἐκφυλισμοῦ τοῦ συστήματος σέ ὀλιγαρχικό, ὄχι κατά τήν Ἀριστοτελικήν-Πλατωνικήν ἔννοιαν, ἀλλά κεφαλαιοκρατικό! Αὐτά ὅλα δικαιολογοῦν τήν ἐπίθεση κατά τοῦ Ἑλληνισμοῦ, δηλαδή κατά τοῦ πολιτιστικοῦ συστήματος, τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τοῦ ἐπιστημονικοῦ πνεύματος, τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Ἤθους καί τῆς Ἀρετῆς, τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Ἁρμονίας καί τοῦ Μέτρου, τοῦ Κάλλους καί τῆς Εὐδαιμονίας.

Ἡ Εὐρώπη, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ πρώτη λαμπαδηφόρος τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος, κινδυνεύει νά κυλισθεῖ σ' ἕναν τεχνοκρατικόν σκοταδισμόν καί στό ταπεινόν ἐπίπεδον τῆς κοινωνίας τῶν ἰδιωτῶν (κατά τήν ἀρχαία ἑλληνική ἔννοια τοῦ ὅρου) καί τίθεται τό ἐρώτημα. **Πῶς πρέπει νά σχεδιάσουμε τό μέλλον μας μέσα στήν Ἑνωμένη Εὐρώπη, ἔτσι ὥστε νά πραγματοποιήσουμε τό ὄνειρο τῆς οἰκονομικῆς μας εὐημερίας, χωρίς νά χάσουμε τήν ἐθνική πολιτιστική μας φυσιογνωμία; Ἡ χάραξη τοῦ μέλλοντος ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος** στό πλαίσιο τῆς Ἑνωμένης Εὐρώπης πρέπει νά στηριχθεῖ στή συνεχῆ τάση ἀναπροσαρμογῆς τοῦ ἔμψυχου ὑλικοῦ μας, τῆς τεχνολογίας καί τῆς κυβερνητικῆς μηχανῆς τῆς χώρας στίς ἀπαιτήσεις τῆς κοινότητας. Ὁ τόπος μας χρειάζεται ἀξιοποίηση ὅλων τῶν δυνάμεών του καί ποιοτική ἀναβάθμιση. Χρειάζεται ἀνάπτυξη τῆς παιδείας σέ ὅλα τά ἐπίπεδα, ὀργανώσεως τῶν δομῶν τοῦ κράτους, ἐκσυγχρονισμό τῆς δημόσιας διοίκησης καί πρό πάντων ἀλλαγή νοοτροπίας τοῦ Ἕλληνα στό χῶρο ἐργασίας σέ σχέση πρός τούς ἄλλους καί κυρίως πρός τό κράτος. Πρέπει ἐδῶ νά τονισθεῖ ὅτι ὁ Ἕλληνας, ὅταν βρίσκεται σέ σχέση μέ ξένους, εἶναι πάντοτε εὐπροσάρμοστος στίς νέες συνθῆκες πού διαμορφώνονται καί ὄχι βίαιος ἤ ἐξτρεμιστής. Ὁ ἑλληνισμός τῆς διασπορᾶς σήμερα διαπρέπει στά γράμματα, τίς ἐπιστῆμες, τίς τέχνες, ἀκόμη καί στήν πολιτική. Ὁ νεοελληνικός πολιτισμός καί δή ὁ πνευματικός δέν διαφέρει τοῦ δυτικοῦ, ἐνίοτε μάλιστα ἐπιδρᾶ σ' αὐτό θετικά.

Ἕνα ἀπό τά θεμελιακά χαρακτηριστικά τῆς ἑλληνικῆς πολιτισμικῆς ταυτότητας εἶναι ἡ μεγάλη σημασία πού ἀποδίδεται στήν ἰδέα τοῦ προσώπου καί ἡ ἰδιαίτερη σχέση πού διατηρεῖ αὐτό μέ τό κοινω-

νικό σύνολο. Ἡ σχέση αὐτή ἐνέχει ἕνα ἐξόχως **ἀνθρωποκεντρικό καί ἀνθρωπιστικό χαρακτῆρα πού προσδίδει μιά ἰδιαίτερη ποιότητα, ἠπιότητα, ἀμεσότητα καί ζεστασιά στίς ἀνθρώπινες σχέσεις στήν ἑλληνική κοινωνία**. Μία ποιότητα πού γίνεται ἀντιληπτή καί ἐκτιμᾶται ἰδιαίτερα ἀπό ὁποιονδήποτε δίχως προκαταλήψεις ξένο, πού διαμένει κάποιο χρονικό διάστημα στή χώρα μας. Ἔτσι ἐπεξηγεῖται τό στατιστικά διαπιστωμένο φαινόμενο, ὅτι ἡ Ἑλλάδα χαρακτηρίζεται ἀπ' τό χαμηλότερο στήν Εὐρώπη ποσοστό ἐγκληματικότητας, ἀπό χαμηλό ποσοστό αὐτοκτονιῶν καί ἀπό ὑψηλό μέσο ὅρο ζωῆς. **Ὁ ἑλληνικός ἀνθρωπισμός** μπορεῖ νά βοηθήσει τήν Εὐρώπη **νά ἀνακαλύψει τόν ἄνθρωπο,** πού τόσο τόν ἔχει ἀνάγκη γιά τήν ψυχική ὑγεία τῶν λαῶν της σέ μιά ὅλο καί περισσότερο τεχνοκρατούμενη ἐποχή.

Σέ ὅσους φοβοῦνται μήπως ἐκ τῆς ἑνοποιημένης Εὐρώπης **χάσει ἡ Ἑλλάς τήν πολιτιστική της ταυτότητα**, θά μπορούσαμε νά ποῦμε τά ἑξῆς: Ὁ ἑλληνικός πολιτισμός ἔχει τά δικά του φίλτρα, μέ τά ὁποῖα μπορεῖ νά ἀντιστέκεται σέ κάθε τι ξένο, τό ὁποῖο, ὅταν ἀποδέχεται, τό φέρνει στά δικά του μέτρα. Ὁ πολιτιστικός πόλεμος πού μᾶς γίνεται (DUROGELE) εἶναι πολλές φορές μάλιστα πιό ἰσχυρός ἀπό τούς οἰκονομικῆς φύσεως ἀνταγωνισμούς, προετοιμάζοντας τόν νέο τεχνολογικό Μεσαίωνα. Ὅπως ἐξηγεῖ ὁ ἐθνολόγος καθηγητής τοῦ Χάρβαρντ Μάϊκλ Χέρτζφιλντ, πού σάν Ἕλληνιστής καί ὁ ἴδιος κρούει τόν κώδωνα τοῦ κινδύνου, ἡ ἄνοδος τῆς ἰδεολογίας τοῦ multicuralism (πολιτισμικοῦ πλουραλισμοῦ) ὁδηγεῖ τή Δύση σέ **μία ἀποκαθήλωση τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος** ἀπό τή προνομιακή θέση πού κατεῖχε (Ἐλευθεροτυπία 24-2-94). Ἡ ἐξασθένηση τῆς κλασσικῆς παιδείας στή Δύση καί ἡ ἐπέλαση τοῦ οἰκονομισμοῦ, πού ὑπονομεύει τή σημασία τοῦ κλασσικοῦ προτύπου, ἔχει ἀνατρέψει τούς κανόνες του παιγνιδιοῦ γιά τήν Ἑλλάδα καί εἶναι ἡ ἐξήγηση γιά τά **φαινόμενα ἀνθελληνισμοῦ** πού πολλαπλασιάζονται καθημερινά καί ἐνίοτε φθάνουν σέ κορῶνες τοῦ τύπου "ἔξω οἱ Ἕλληνες ἀπό τήν Εὐρώπη" (Ἐφημερίδα Spectator).

Ἐναντι ὅλων αὐτῶν πῶς θά ἀντιδράσει ὁ Ἑλληνισμός; Πῶς θά ἀνδρωθεῖ καί πῶς θά διατηρήσει τή φυσιογνωμία του; πῶς θά διατηρήσει τίς γλωσσικές καί πολιτιστικές (ἑλληνορθόδοξη παράδοση) διαφορές της ἀπό τήν Εὐρώπη; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἁπλῆ. Ἡ εὐρωπαϊκή ἐπιστήμη, ἡ τεχνική καί ἡ οἰκονομία δέν πρέπει νά ἀλλοιώσουν τό πρόσωπο τοῦ δικοῦ μας πολιτισμοῦ. Ἀντιθέτως ὁ νεοελληνικός ἐσωτερικός πολιτισμός (culture) πρέπει καί μπορεῖ νά διατηρηθεῖ καί νά προοδεύσει ἐκ τῆς γόνιμης καί συνεχοῦς ἀναφορᾶς του τόσο πρός τόν ἀρχαῖο πολιτισμό τῶν Ἑλλήνων ὅσο καί πρός τίς ἀξίες πού κληρονόμησε ἀπό τήν Ὀρθοδοξία.

Βεβαίως ἡ σχέση Ἑλληνισμοῦ - Εὐρώπης δέν πρέπει νά εἶναι δουλική, ἀλλά ἐνεργητική καί γόνιμη! Ὁ νέος Ἑλληνισμός, ἀπαλλασσόμενος ἀπό κάθε πλεγματικό κατάλοιπο τοῦ "γραικυλισμοῦ" τῆς Ρωμαιοκρατίας καί τοῦ "ραγιαδισμοῦ" τῆς Τουρκοκρατίας, θά μπορέσει ἴσως νά συμβάλει θετικά στήν Ἑνωμένη Εὐρώπη, θά μπορέσει ἴσως νά συλλάβει καινούργιες ἰδέες στήν ὑλοποίηση τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν καί νά προβάλει νέες ἀξίες ἤ παλιές ἐμπλουτισμένες ἀπό τήν πεῖρα τῆς κοινοτικῆς συμβίωσης. Μέ τήν κοινοτική ἀλληλεπίδραση ἐνδέχεται νά ἐξαλείψουμε τά διαχρονικά ἀρνητικά χαρακτηριστικά τῆς Ἑλληνικῆς πολιτισμικῆς ταύτότητας (ἀπειθαρχία - τοπικισμός - φιλαυτία - ἀνοργανωσιά - διχόνοια - διχασμός). Κατά συνέπειαν ἐπιβάλλεται αὐτογνωσία, παιδεία, πολιτική βούληση γιά ἐκσυγχρονισμό καί ἐξορθολογικοποίηση, ὥστε νά προκύψει ἕνα συνολικό, ἀγαθό ἀποτέλεσμα στήν ἐπιθυμητή κατεύθυνση. Ὀφείλουμε νά σεβασθοῦμε τόν ἴδιο τόν ἑαυτό μας καί νά ὑπερβοῦμε μέ δική μας κοινωνική καί (ὄχι ἀπαραίτητα κρατική) πρωτοβουλία καί αὐτενέργεια τίς πολιτισμικές ἀδυναμίες. Ἤδη ἀποκαλύπτονται φαινόμενα κόπωσης τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἀπέναντι στόν παλαιοκομματισμό καί τό συντεχνιακό πνεῦμα...

Παράλληλα μέ ὅλα αὐτά, στό ἐξωτερικό ἡ Ἑλλάδα ὀφείλει νά προβάλει τόσο τό ἀρχαιοελληνικό, ὅσο καί τό ὀρθόδοξο χριστιανικό πολιτισμικό της πρότυπο, πρός Ἀνατολή καί Δύση.

Ἔτσι ἡ Ἑλλάδα διαθέτοντας ἕνα "**Δικέφαλο Πολιτισμικό Ἀετό**", εἶναι σέ θέση, τουλάχιστο ἐν δυνάμει, νά διαδραματίσει μία διαμεσολαβητική, συνδετική, διεθνῆ λειτουργία ἀνάμεσα στήν διαφορετικῶν πολιτισμικῶν παραδόσεων ἀνατολική καί δυτική Εὐρώπη. Τό Ἑλληνικό Ἔθνος, πού ἐπί ὀκτώ χιλιάδες ἔτη ἐπανέρχεται κάθε τόσο στήν κορυφή τοῦ Κόσμου φωτίζοντας καί ἐκπολιτίζοντας, δέν εἶναι δυνατόν νά μήν ἐπανέλθει στό προσκήνιο!.

«Ἡ γλῶσσα εἶναι ὁ πολιτισμός μας, εἶναι ὁ καθρέφτης του». «Νά διασώσουμε τή δασεία, πού εἶναι γράμμα. Εἶναι τό h τοῦ λατινικοῦ ἀλφαβήτου. Ἄς διασώσουμε καί τό ω-μέγα. Ἄλλη ἄρθρωση ἔχει ἀπό τό ο-μικρον. Καλή ἡ «εὐκολία» ἀλλά νά θυσιάσουμε τά μακρά καί τά βραχέα, τή γένεση καί τή συγγένεια; Θά εἰρωνευτοῦν οἱ «σοφοί»! Ἀλλά δέν μ' ἀφήνει νά ὑποταγῶ τό ριζωμένο γλωσσικό ἔνστικτο, τό αἰσθητήριο καί τό ἱστορικό στοιχεῖο ἑνός ἁπλοῦ νυκτοφύλακα, πού κάποιοι ἀνώνυμοι πρόγονοι τόν ἔβαλαν νά φυλάει μερικά κειμήλια τῆς ἱστορικῆς τους συνείδησης».

Κ. Τσάτσος,
τ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΗΜΕΤΕΡΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΙΣ

Ἀριστείδης Πολιάναξ,
ὁ λεγόμενος,
Juan Jose Pujana Arza.

(Ἡ εἰσήγηση αὐτή πραγματοποιήθηκε στό ξενοδοχεῖο Ἀθηνῶν "President" στίς 21-2-1996, μέ πρωτοβουλία τοῦ Πολυκλαδικοῦ Λυκείου Ἀμπελοκήπων. Δημοσιεύεται ἐπιλογή εὑρέων ἀποσπασμάτων της, ἀναφερομένων εἰς τήν σπουδαιότητα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καί τό μέλλον της εἰς τήν Ἡνωμένην Εὐρώπην).

Κυρίαι τε καί κύριοι!

Ἔστι μεν οὖν μοι μεγάλη τιμή μετά πάντων ὑμῶν συμμετέχειν ἐν τούτῳ τῷ ἐγκωμιαστικῷ πράγματι τῆς ἡμετέρας ἑλληνικῆς κλασσικῆς γλώσσης. Λόγον δέ μετ' ἰδιαιτέρου συγκινήσεως λαμβάνω ὧδε, ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἐν τῇ τῆς Ἑλλάδος καρδίᾳ, ὥσπερ ἔλεγεν ἐκεῖνος ἔνδοξος ἐπιτάφιος, "Ἑλλάδος Ἑλλάς Ἀθῆναι"! Αὕτη ὑμετέρα πρόσκλησις τοῦ μετέχειν ἐν τούτῳ πράγματι δεικνύει εἰς ἐμέ τήν ὑμῶν ἐμπιστοσύνην τε καί βαθεῖαν φιλίαν, ἄς εἰλικρινῶς εὐχαριστῶ. Ὑμεῖς πάντες γνωρίζετε ὅτι ἡ μεγίστη μου ἐπιθυμία γνήσιον Ἕλληνα γενέσθαι ἐστίν, καθώς ὑμεῖς. Ὅτε μέν ὁ κύριος Φεδερίκο Κρούτβιγ Σαγρέδο καί ἐγώ αὐτός τῶν Ὁμίλων Καβάλας καί Θεσσαλονίκης διά τήν Διεθνοποίησιν τῆς Ἑλληνικής Γλώσσης μέλη ἠρέθημεν, δημοσίᾳ ἔλεξα ὅτι μεγάλην εὐθύνην ἐλάβομεν, οὐκ οὖσαν ἄλλην ἤ γνησιως Ἕλληνας εἶναι καί πρό τῆς Πατρίδος, πρό τοῦ αὐτῆς πολιτισμοῦ καί γλώσσης ἐργάζεσθαι. Ἐκ δευτέρου, ἐνώπιον πάντων ὑμῶν ἐκφράζω τά ἴδια ἐκεῖνα αἰσθήματα, αἰσθάνομαι γάρ Βάσκων ἀπό τῆς γεννήσεως, ἀλλ' Ἕλλην ἀπό τοῦ θελήματος, ἐκλογῆς καί παιδεύσεως, σύμφωνος μετά τοῦ **Ἰσοκράτους** ἐν τῷ αὐτοῦ Πανηγυρικῷ λέγοντος: "...καί τό τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκε μηκέτι τοῦ γένους, ἀλλά τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι, **καί μᾶλλον Ἕλληνας καλεῖσθαι τούς τῆς παιδεύσεως τῆς ἡμετέρας ἤ τούς τῆς κοινῆς φύσεως μετέχοντας".**

Ἔστι, ὁμοίως, μοι μεγάλη συγκίνησις τῇ ἑλληνικῇ κλασσικῇ γλώσσῃ χρῆσαι ἐν τούτῳ τῷ ἐγκωμιαστικῷ πράγματι τῆς ἡμῶν κοινῆς γλώσσης. Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι καί σήμερον δύναμαι λαλεῖν ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν θείων Ἰσοκράτους καί Πλάτωνος, οἵτινες, ὡς ἐγῶμαι, δύο τῶν μεγίστων συγγραφέων πάσης ἐποχῆς εἰσιν. Δεῖ δέ ὑμῖν αἰτῆσαι συγγνώ-

μην διά τήν ἐρασμιακήν μου προφοράν, μέτ' αὐτῆς γάρ τήν κλασσικήν γλῶσσαν μεμάθηκα, καθώς ἐν ὅλῃ τῇ Εὐρώπῃ διδάσκεται.

Δέομαι ἔτι λέγειν ὑμῖν ὅτι οὐκ ἔρχομαι ἐνταῦθα μετά προθέσεως τοῦ διδάσκειν οὐδενί οὐδέν, ἀλλά τοῦ μαθεῖν ἀπό πάντων ὑμῶν, ἀκολουθήσας γάρ τόν Σωκράτην βουλοίμην, ὥσπερ αὐτός, "διδασκόμενος γηράσκειν ". Καί μήν, ἀδύνατόν ἐστι βεβαίως περί τῆς Ἑλλάδος, αὐτῆς πολιτισμοῦ καί γλώσσης οὐδέν νέον ἐκφέρειν, σχεδόν γάρ πάντα λεγόμενα ἤδη τε καί γεγράμμενα. Διό, μηδέν μεν καταπονέσω ὑμᾶς μετ' ἐνδόξων ῥημάτων τῶν συγγραφέων, περιορίζομαι δ' ἐκφέρων ἁπλῶς τούς συλλογισμούς μου τούς προσωπικούς, καί δή καί αἰσθήματα καί πεποιθήσεις μου. Αἰτέω ἐπίσης ὑμῖν ὅπως συγχωρῆτε τό ταπεινόν γλωσσολογικόν ἐπίπεδόν μου καί τά γραμματικά ἁμαρτήματα πραττόμενα ἄκοντος ἐμοῦ.

ΕΛΛΑΣ ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΔΥΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Καθώς καί ἔλεγον ἐν τῇ διαλέξει μου τῆς Καβάλας: ... δυνάμεθα καί ὀφείλομεν εἰπεῖν, οὐ τό ἁμαρτάνειν φοβούμενοι, ὅτι ἡ Ἑλλάς πρός τό τήν δυτικήν ἡμῶν οὐσίαν ξυννοῆσαι ἀναφορά ἀναπόφευκτός ἐστιν. Ἀκριβῶς, πάντα τά ῥεύματα διανοήσεώς τε καί ἐπιστήμης καί δή καί ἡ σύγχρονος καλουμένη ἐπιστήμη, πᾶσαι αἱ ὕψισται τῆς αἰσθητικῆς ἀξίαι ἐν πάσαις αὐτῆς ταῖς τάξεσιν τήν γένεσιν αὐτῶν καί ἐν πολλοῖς τήν ἐξέλιξιν ἔσχον παρ' ἔθνει τινί οὐδέν ἄλλο ἐπί αἰῶνας σκοποῦντι ἤ φιλοπρόοδόν τινα παιδείαν ἔχειν πρός ἓν τέλειον ἀνθρώπου τε καί κοινωνίας παράδειγμα.

Ἡ πᾶσα Ἑλλάς, ἐπί αἰῶνας, τῷ ἡρωϊκῷ συστήματι ἀξιῶν ἐχρήσατο παραδείγματι ὑπό τῶν ποιητῶν γεννηθέντι, τήν τιμήν ἀδόντων, τήν γεναιοφροσύνην, τήν ἀνδρείαν, τήν εὐγένειαν, τήν εὐσέβειαν, τήν ἱεράν φιλοξενίαν, τόν ἡρωϊσμόν, καί τήν φιλοπατρίαν. Οἱ Ἕλληνες, μέντοι, ἑαυτούς μέν κρίνειν τόν δέ λόγον θεραπεύειν οἷοί τ' ἦσαν, καί εἰς τοῦτο πολιτισμοῦ προέβησαν, ὥστε μηδενί τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολήν λελεῖφθαι. Θεμέλια καρτερά ἔπηξαν τῇ ἐπιστήμῃ τῇ νῦν ἔτι ἰσχυούσῃ καί τήν φιλοσοφίαν προήγαγον σύστημα ἀξιῶν εἰσαγαγόντες, ὅπερ δή τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ ἴδιόν ἐστι. Τό φιλοσοφεῖν, τό γνῶναι αὐτόν, ἡ τοῦ τελείου ὄρεξις, ἡ σωφροσύνη, ἡ διαρκής τῆς ἀληθείας τε καί τοῦ ἀγαθοῦ ζήτησις ὁμοῦ μετά βαθείας ἠθικῆς αἰσθήσεως τῆς ἀνθρωπίνης πράξεως, πάντα ταῦτα ἡ ὑψηλοτέρα καί γενναιοτέρα κληρονομία ἐστί, ἥν ποτ' ἐδέχθημεν ἐξ ἐκείνης τῆς ἀνεπαναλήπτου ἑλληνικῆς ἐμπειρίας... Τά ὑψηλότατα, τά βαθύτατα τε καί τά βέλτιστα, ἃ βροτός τις πώποτε ἔλεξε καί ἐδημιούργησε, ὁ Ἕλλην διά ἑλληνικήν γλῶσσαν ἐποίησε. Ἐν ταύτῃ τῶν πραγμάτων τάξει, δυνάμεθα εἰπεῖν ὅτι **Ἑλλάς ἐστι ἡ μήτηρ τῆς Εὐρώπης, ἐγέννησεν γάρ καί ἔτεκεν αὐτήν**. Διό,

ὅσοι Εὐρωπαῖοι αἰσθανόμεθα ἢ δυτικοί, τέκνα ἐσμέν τῆς Ἑλλάδος. Τοσοῦτόν ἐστι Ἑλλάς γενναία, ἡ οὐ μόνον αὐτῆς νόημα ἡμῖν ἐδίδαξε, ἀλλά καί νοεῖν!

Τούτου ῥηθέντος, βουλοίμην νῦν δύο ῥήματα εἰπεῖν περί τῆς **σπουδαιότητος τῆς ἑλληνικῆς κλασσικῆς γλώσσης** ἐν τῷ παρόντι. Δεῖ δέ ἐπιβεβαιεῖν πρῶτον ὅτι οὐ πᾶσαι γλῶσσαι ὅμοιαί εἰσιν ἀπολύτως, αἱ μέν ἄλλων ἀμείνονές εἰσιν τοῦ διαμορφῶσαι τόν ἄνθρωπον, καί ἐν τούτῳ ἡ ἑλληνική γλῶσσα ἔδειξε εἶναι δοκιμώτερον ἐργαλήιον τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ αὐτῆς σαφήνεια, ἡ τελειότης, ἡ ἐλασιμότης καί πλοῦτος τοσοῦτοί εἰσιν ἢ πάσας ἄλλας γλώσσας ὑπερίσχυκε καί ἱκανή τοῦ δημιουργεῖν καί ἀναπτύσσειν τοσοῦτον πολιτισμόν ἢ πᾶσαι ἄλλαι οὐ μόνον ἥττονές εἰσιν, ἀλλ' **ὀφειλέται** αὐτῆς. Ἡ Ἑλληνική κλασσική γλῶσσα, ὥσπερ ἀνωτέρω ἔλεξα, ὄργανον ἀποτελεῖ τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου νοός τε καί ἐργαλήιον δοκιμασμένον τοῦ ποιεῖν τούς ἀνθρώπους σκεπτομένους τε καί κριτικούς. Οὐκ ἄραγε ὁ νοῦς τε καί κριτική εἰσιν δύο τῶν χαρακτήρων τοῦ ποιεῖν τόν ἄνθρωπον τελειότερον καί, ἐν τέλει, ἀνθρωπινότερον; Δυνατόν ἄρα ἄνθρωπον ὑπάρχειν ἄνευ νοός καί κριτικῆς αἰσθήσεως;

Ἡ ἑλληνική κλασσική γλῶσσα ὑπῆρξε κατ' ἐξοχήν ἐπιστημονική γλῶσσα ἐν τῇ Εὐρώπῃ, διό, ἐν τῷ παρόντι, ἀναγκαῖόν ἐστι πάλιν ἐπιβεβαιεῖν τήν εὐρωπαϊκήν ἑνότητα, ἐπανακτῶντος καί ἐνισχύοντος τόν ἰδιαιτέρον πολιτισμόν τε καί τό ἀξιῶν σύστημα ἐν οἷς τεθεμελίωνται.

... Ἐνθυμητέον δ' ὅτι ἡ γλῶσσα τό πνεῦμα, ἡ ψυχή τοῦ λαοῦ, τοῦ ἔθνους ἐστί καί δή καί τοῦτο ἀποτελεῖ τήν πολύτιμον τιμήν. Τοσοῦτον οὕτως ἤ **εἰ ἔθνος τι ἀπόλλει τήν γλῶσσαν, καίπερ σωματικῶς ὑπάρχον, ὡς ἔθνος ἀποθνήσκει**. Ἐπωφείλεσθαι ταύτης τῆς εὐκαιρίας βουλοίμην τοῦ ἐγκωμιάσαι τήν Ἑλληνικήν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἥ κατά τήν διάρκειαν τῆς κατακτήσεως τῶν Τουρκῶν, τήν ἑλληνικήν γλῶσσαν ἔσωσεν, καί μετά τούτου, τόν ἴδιον ἑλληνικόν λαόν. Ἡ Ἑλληνική Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία οἶδεν ἐνσαρκώνειν τήν χριστιανικήν ἰδέαν ἐν τῷ βίῳ καί δέ καί ἐν τῇ ἐλευθερώσει τοῦ ἰδίου λαοῦ. Οὐ τό αὐτό συμβαίνει ἐν τῷ ἡμέτερῳ βασκικῷ λαῷ, ᾧ Βατικανική Καθολική Ἱεραρχία ἐπιβάλλει ἐπισκόπους ἀγνοοῦντας ἐθνικήν ἡμῶν γλῶσσαν, τήν Εὐσκάραν. Διό ἤδη τρία ἔτη μίαν ἀνοικτήν ἐπιστολήν τῷ Ἰωάννῃ Παύλῳ ἀπέστειλα *(Ἀκολουθεῖ τό ἐκτενές κείμενο τῆς πρός τόν Πάπα Ρώμης ἐπιστολῆς - διαμαρτυρίας, ἡ ὁποία καταλήγει ὡς ἑξῆς...)*

"... Εὔχομαι γοῦν σοι, τέλος, μεριμνᾶν εἰλικρινῶς τε καί δραστηρίως οὐ τήν διάλυσιν, ἀλλά τήν **ἑνότητα** ἁπάντων τῶν χριστιανῶν, ἐπειδή ἡ Ἐκκλησία Καθολική καλουμένη, καίπερ διάδοχος οὖσα τῶν Ἀποστόλων, **οὐκ ἔστιν ἡ μόνη θεματοφύλαξ** ὁλοκλήρου τῆς ἀληθείας. Τό μυστικόν σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ἔτι περιμένει

τεμαχισμένον πρός σκάνδαλον τῶν ἀνθρώπων, καί βεβαίως οὐκ ἔστι ἡ Καθολική Ἐκκλησία ἥ ἐπί τούτου φέρει τήν μικροτέραν εὐθύνην. Εἰσί μήν οὖν ἄλλαι Ἐκκλησίαι καί δή καί εὐθέως τε και ἀδιακόπως διάδοχοι, τῶν Ἀποστόλων καί θεματοφύλακες τῆς ἰδίας Ἀποκαλύψεως, διά τοῦτο Ἀδελφαί ἡμῶν ..." (Περαιτέρω γίνεται καί πάλιν λόγος περί τῆς ἀξίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ὡς καί περί τῆς ἐπί τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπιδράσεως τόσον αὐτῆς ὅσον καί τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας:) ... Ἐνθυμητέον δέ ἐπίσης ὅτι πολλάκις, αἱ ἰδέαι ἐν πολιτισμῷ τινι γεγενημέναι μηδέν δύναται αὐτάς μεταδιδόναι ἄνευ αὐτῆς γλώσσης, ἰδέα γάρ καί λόγος, διάνοια καί λόγος ταὐτά γίγνονται ὡς παγκάλως ἔλεξε Πλάτων: "**διάνοια καί λόγος ταὐτά**"! Ἐν ταύτῃ τῇ αἰσθήσει καί ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ἐν ᾧ Εὐρώπη οἰκοδομεῖται **πάντων σπουδαιότερόν ἐστι τήν ἑλληνικήν κλασσικήν γλῶσσαν ἀνακτᾶσθαι, κινδυνεύομεν γάρ γνησίας ἡμῶν ῥίζας ἀπολέσαι.** Καθώς καλῶς ἔλεγε ὁ φίλος μου Φεδερίκο Κρούτβιγ Σαγρέδο, "Ελλην ἀπό τῆς παιδεύσεως ὡς ἐγώ αὐτός, καί ὁ Θεός Πατήρ περιέμεινε τόν ἑλληνισμόν ἐπεκτᾶσθαι εἰς τόν κόσμον, ἵνα τόν Υἱόν αὐτοῦ ἀποστείλῃ καί τήν Καινήν Διαθήκην ἀποκαλύψῃ. Τῷ ὄντι γέ, δεῖ δέ λέγειν ὅτι Ἡ Καινή Διαθήκη ἡ ὅλη **ἑλληνιστί ἀπεκαλύφθη, καί τό μέγα μέρος τῶν φιλοσοφικῶν περιεχόμενων τοῦ Χριστιανισμοῦ, γνησίως, ἑλληνικά εἰσιν.** Ὁ Ἅγιος Αὐγουστῖνος περί τῶν πλατωνικῶν ἔλεξε:**"Nulli nobis quam isti propius accesserunt"**, δηλαδή: **Οὐδείς ἡμῖν ἐγγύτεροι ἥ οὗτοι!** (Περί τῆς Θεοῦ Πόλεως, VIII, 5).

(Ἀνεφέρθη ὁ ὁμιλητής καί στίς τέσσαρες ἰδέες, οἱ ὁποῖες ἰδιαιτέρως τόν ἐνδιαφέρουν:)

... Καιπέρ συντόμως, ὀλίγας τινας ἰδέας ἀναφέρειν βούλομαι, αἵτινές μοι εἰσιν ἐνδιαφέρων σπουδαῖαι. Πρῶτον μέν ἡ **τῆς δικαιοσύνης** ἰδέα, δεύτερον δέ **τῆς ἀληθινῆς σοφίας**, τρίτον δέ **τῆς πόλεως τε και πολιτείας τῶν Ἀθηνῶν**, τεταρτόν δε **ἡ ἰδέα τοῦ ἀνθρώπου,** τόσον ἀπό τῆς ἀνθρωπικῆς ἀπόψεως ὅσον θείας ἀπόψεως. Εἰς τοῦτο τά ἴδια ῥήματα τοῦ Ἡσιόδου, Πλάτωνος, Περικλέους, Πρωταγόρου καί Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἀναπαράξω.

(Ἀκολουθεῖ ἡ παράθεσις ἀποσπασμάτων α) Περί Δικαιοσύνης, ἀπό τόν Ἡσίοδον, "Ἔργα καί Ἡμέραι", 274-280 β) Περί Σοφίας, ἀπό τήν "Πλάτωνος Πολιτείαν", 335 καί 335 γ) Περί Ἀθηναίων Πολιτείας, ἀπό τόν γνωστόν "Ἐπιτάφιον Περικλέους" τοῦ Θουκυδίδου, Α, 37, 38, 40, 41. καί δ) Περί τοῦ Ἀνθρώπου, ἀπό τόν "Πρωταγόρα" τό: Πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπος... καί ἀπό τό κατά Ἰωάννην Εὐαγγέλιον ἡ πρώτη παράγραφος: "Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος,..)

(Ὁ ὁμιλητής ἔκλεισε τήν εἰσήγησίν του μέ τίς ἑξῆς παραινέσεις:)

Δύναται οὖν τούτοις προστιθέναι τί...; Ἀλλά, ἐν τῷ παρόντι, δυ-

στυχῶς, **τήν ὑποχώρησιν τῶν κλασσικῶν σπουδῶν** βλέπομεν καί, ἰδιαιτέρως, τῆς ἑλληνικῆς κλασσικῆς γλώσσης, ἅ ἀποτελεῖ τήν καταστροφήν τήν μεγίστην, ἥν συμβαίνειν δύναται πᾶσιν οἷς αἰσθανόμεθα δυτικοί. Πρός ταύτην τήν δυστυχίαν **ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀντιδρᾶν δραστηρίως καί πρῶτόν μέν ἡ αὐτή Ἑλλάς**. Οἱ δέ τοῦ σήμερον Ἕλληνες, ὡς μοι δοκεῖ, δύνανται καί ὀφείλουσιν τήν κλασσικήν γλῶσσαν ἀνακτᾶσθαι, τοῦτο γάρ οὐκ ἔστι ὑμῖν μεγάλη προσπάθεια. Ἐπί τοῦτο μεγάλην ἔχετε εὐθύνην πάντες ὑμεῖς. **Ἐάν ὁ Ἑλληνικός λαός αἰσθάνητο τῆς μεγάλης δυνάμεως ἐν ταῖς αὐτοῦ χερσίν ἐχούσης, δυνατός εἴη πάλιν ἡ κεφαλή τῆς Εὐρώπης ἐν πάσαις ταῖς τάξεσιν γενέσθαι**. Τοῦτο λέγοντος οὐδένα κολακεύειν θέλω, ἀλλά τήν ἡμετέραν πεποίθησιν ἐκφέρειν μόνον. Δεύτερον δέ δεῖ ἐν πᾶσι τοῖς εὐρωπαϊκοῖς ὀργανισμοῖς δρᾶν, πρόκειται γάρ ἀνακτᾶσθαι ὅ,τι κοινή κληρονομία πάντων τῶν εὐρωπαίων ὄν. Ἡ Ἑλληνική Κυβέρνησις δύναται καί δεῖ τοῖς διπλωματικοῖς ἀντιπροσώποις χρῆσθαι τοῦ ἀσκῆσαι πρᾶξιν θεμελιουμένην ἐπ' εὐχάριτος προγράμματός τινος διαχύσεως τῆς κλασσικῆς γνώσεως, ὑποστηρίζουσα τας πρωτοβουλίας ἔξω τῆς Ἑλλάδος γεγενημένας. Αἱ πρωτοβουλίαι ἄπειροι δύνανται εἶναι. Μετά τούτων τῶν λόγων **τάς ὑμετέρας συνειδήσεις διεγείρειν βουλοίμην**, καί δή καί λέγειν ὅτι μεθ' ὑμῶν ἐσμεν καί ἐκτιθέμεθα ἡμᾶς αὐτούς τοῦ συνεργάζεσθαι μετά πάντων ὑμῶν. Τελικῶς, τήν ὑμετέραν πρόσκλησιν καί μεγάλην ὑπομονήν εὐχαριστήσας τελέω.

Χάριτας πλείστας ὁμολογῶ.
Ἐρρῶσθε πολλά!

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	2.500
ΠΑΥΛΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	10.000
ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	500
ΓΛΕΝΗΣ ΣΠΥΡ.	500
ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	500
ΑΠΛΙΚΙΩΤΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ	500

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

- ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
- ΒΟΓΚΑ ΜΑΡΙΑ
- ΚΟΥΒΑΛΙΑ ΕΛΕΝΗ
- ΚΑΡΜΗ ΒΙΚΥ
- ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
- ΒΛΑΧΑΚΗ ΑΓΛΑΙΑ
- ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΡΙΝΑ
- ΚΟΥΣΟΥΡΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
- ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
- ΚΑΝΔΗΛΑΠΤΗ ΚΛΑΥΔΙΑ
- ΚΟΡΩΝΑΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
- ΚΑΡΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
- ΑΠΟΣΚΙΤΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
- ΚΑΡΑΠΑΝΟΥ-ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΑΝΑ
- ΓΚΙΚΑ ΠΗΝΕΛΟΠΗ
- ΑΠΕΡΓΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
- ΜΟΡΦΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΤΑΣ
- ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
- ΒΑΛΑΤΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑ
- ΣΓΟΥΡΟΥ ΜΗΝΑ
- ΤΕΡΖΟΓΛΟΥ ΕΛΛΗ
- ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΣΗΜΙΝΑ
- ΜΑΡΔΑ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
- ΣΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ ΗΛΙΑΣ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ ΣΤΟΝ ΚΑΙΑΔΑ;

Κωνσταντῖνος Κυρ. Βραχνιᾶς
Δάσκαλος - τ. Διευθυντής, Βόλος

Ἡ 11-1-1982 θά μείνη κι αὐτή στή μνήμη τοῦ Ἔθνους ὡς μιά ἀποφράδα μέρα. Εἶναι ἡ μακάβρια μέρα, πού ὁ τότε ὑπουργός τῆς Παιδείας ἐψήφισε στή Βουλή τά μεσάνυχτα, μέ μιά ἰσχνή παρουσία ἀσχέτων βουλευτῶν, τό μονοτονικό, τό ὁποῖον εἶναι καρκινογόνο σύμπτωμα στόν εὔρωστο ὀργανισμό τῆς γλώσσας μας καί φαινόμενο παντελῶς ξένο πρός τίς γλωσσικές ἀνάγκες τοῦ λαοῦ μας. Ἔτσι, ἕνα ἀκόμη κάστρο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ γλῶσσα μας, δέχτηκε βαρύτατο πλῆγμα, δυστυχῶς στήν πατρίδα μας ἀπό μᾶς τούς Ἕλληνες καί κατέστη τόσον ἐπισφαλής ἡ ὑπαρξή του. Καί τοῦτο σέ πολύ κρίσιμους καιρούς, διότι ἡ γλῶσσα μας δέχεται ἀφειδῶς τά πυρά τῶν ἀπαιδεύτων, τῶν γραικύλων καί ὅλων τῶν Ἑλληνομάχων. Γι' αὐτό, ἄν δέν ἐξεγερθοῦμε ΟΛΟΙ γιά νά προστατέψουμε τό διαχρονικό της κάλλος, τότε, ἀργά ἤ γρήγορα, θά καταλήξουμε στήν μοιραία στιγμή, ὁπότε περίλυποι, πλήν ὅμως καί πανένοχοι, θά ὁμολογήσουμε ὅτι: **Καί ἡ γλῶσσα μας ἐάλω!**

Καί τότε δέν χρειάζεται νά προδιαγράψουμε ποιό θά εἶναι τό μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ, χωρίς τό «λάλον ὕδωρ» τῆς γλώσσας μας. Τό Ἔθνος, ἐντελῶς ἀνοχύρωτο καί εὐάλωτο στίς δυσκολίες τῶν καιρῶν, ἐκτεθε μένο μάλιστα καί στίς πείσμονες ἐπιβουλές τῶν ἀνθελλήνων καί ὅλων τῶν πα ραχαρακτῶν τῆς ἱστορίας μας, θά ὁδηγ ιθῆ στόν βιολογικό του ἀφανισμό!

Αὐτές μας οἱ σκέψεις καί προβλέψεις δέν εἶναι ὑπερβολές κακῶν ἐκτιμήσεων τῶν πραγμάτων, ἀλλά μιά ἄκρως ρεαλιστική ἀξιολόγηση τῆς σημερινῆς μας γλωσσικῆς πενίας, πού μέ γρήγορους ρυθμούς ὁδηγεῖ στήν γλωσσική μας ἀφασία. Ἡ γλῶσσα μας εἶναι ἕνας ἀπό τούς πιό δυναμικούς φορεῖς τοῦ πνευματικοῦ μας πολιτισμοῦ. Εἶναι κορυφαῖο στοιχεῖο τῆς ἐθνικῆς μας συνειδήσεως καί βαθύτατο ὑπαρξιακό μας βίωμα. Γι' αὐτό καί ἀρθογράφος τῆς ἐφημερίδος «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ» (16.10.1992) ὑποστήριξε ὅτι ἡ καταστροφή πού προκαλεῖται στό Ἔθνος ἀπό τήν φθορά τῆς γλώσσας μας εἶναι «ἡ μεγαλυτέρα» ἀπό τήν μικρασιατικήν τραγωδίαν»!

Τό εὐχάριστο, εὐτυχῶς, εἶναι ὅτι δέν μένουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀπαθεῖς καί ἀόμματοι μπροστά σ' αὐτόν τόν μέγιστο κίνδυνο. Ἀρκετοί ἀγωνιοῦν γιά τό μέλλον μας, προβληματίζονται ἀναλόγως καί προβαίνουν σέ καρποφόρες ἐνέργειες. Ἡ ἵδρυση συλλόγων γιά τήν προστασία τῆς γλώσσας μας σέ διάφορες πόλεις τῆς Ἑλλάδος εἶναι καί αὐτό ἕνα σαφές δεῖγμα αὐτοῦ τοῦ ἐλπιδοφόρου κλίματος. Πρακτικώτερο ἀποτέλεσμα τέτοιων ἀποτελεσματικῶν ἐνεργειῶν ἦταν καί ἡ ἐπαναφορά τῆς διδασκαλίας ἀρχαίων κειμένων στά γυμνάσιά μας. Ἡ ἐξέλιξη αὐτή εἶναι καί ἐθνικά ἀναγκαία καί κατά πάντα ἀποδεκτή καί ἀξιέπαινη. Χρειάζεται ὅμως ἡ διδασκαλία τῶν ἀρχαίων κειμένων ἀπό τό πρωτότυπο νά παγιωθῆ καί νά ἐπεκταθῆ σέ ὅλους τούς τύπους τῶν σχολείων μας, διότι ὅλα τά Ἑλληνόπουλα πρέπει νά γνωρίζουν πῶς σκέπτονταν, πῶς ἔγραφαν καί τί δημιούργησαν οἱ πρόγονοί μας, οἱ θεμελιω-

τές τοῦ μεγαλυτέρου πολιτισμοῦ στόν κόσμο. Γι' αὐτό σήμερα δέν ὑπάρχει καμμιά ἀξιόλογη ἐπιστημονική ἐργασία, πού νά μήν ἀναφέρεται καί σέ ἔργα τῶν Ἑλλήνων δημιουργῶν.

Σ' αὐτή τήν ἐνθαρρυντική στροφή καί ἐπιστροφή στίς νευραλγικές δομές τῆς γλώσσας μας μᾶς χαροποιεῖ καί τό γεγονός ὅτι, μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου, ὅλο καί περισσότεροι συγγραφεῖς τά βιβλία τους τά τυπώνουν στό πολυτονικό. Θά ἔλεγε κανείς ὅτι στό γλωσσικό μας πρόβλημα ἀρχίζει ἡ ἀντίστροφη μέτρηση. Ἔτσι μόνο θά διατηρήσουμε τήν ποιότητα καί τήν ἀρχοντιά τῆς γλώσσας μας, ἀπό τήν ὁποίαν μᾶς ἀπέκοψαν ἡ ἄγνοια, ἡ φυγοπονία καί ἡ συμφορά τῆς δημαγωγίας. Μέ τό χαπάκι τῆς εὔκολης μάθησης συνεδύασαν τήν ἐπιβολή τοῦ μονοτονικοῦ οἱ ὑπεύθυνοι τοῦ γλωσσικοῦ μας ὀλέθρου καί ἔγιναν ἔτσι ἀρεστοί στούς νέους ἐκείνους, πού θέτουν πάνω ἀπό τή σπουδή τους τό ποδόσφαιρο, τίς καφετέριες καί τόν ἀφρόντιδα βίο.

Αὐτή, ὅμως ἡ πράξη τῆς ἐθνικῆς μειοδοσίας δέν χτύπησε μόνο τήν ἀρτιότητα τοῦ γλωσσικοῦ μας θησαυροῦ, ἀλλά ἐταπείνωσε καί αὐτούς τούς νέους μας, γιατί ἀμφισβήτησε τίς μαθησιακές τους ἱκανότητες, ἐνῶ εἶναι πασίγνωστο ὅτι τά περισσότερα παιδιά ἀπό τήν τελευταία τάξη τοῦ Δημοτικοῦ ἀκόμη, πρίν τήν ἐπιβολή τοῦ μονοτονικοῦ, ἤξεραν πολύ καλά νά χειρίζωνται τόν γραπτό μας λόγο. Παιδιά ἄλλων ἐθνοτήτων (Κίνας, Ἰαπωνίας, Ἰσραήλ...) μαθαίνουν τίς πιό δύσκολες γλῶσσες τους καί τά δικά μας δέν μποροῦσαν νά μάθουν τήν Ἑλληνική; Τόσο πολύ ἐκτιμοῦν τίς ἱκανότητές τους οἱ κορυφαῖοι τοῦ πολιτικαντισμοῦ; Τά παιδιά μας εἶναι λιγώτερο εὐφυῆ ἀπό τά ἄλλα, τά ὁποῖα μαθαίνουν ἑλληνικά καί μάλιστα μερικά ἀπ' αὐτά μέσα σέ τρεῖς ὧρες; Ἀντιγράφουμε τήν εἴδηση ἀπό τήν ἐφημερίδα «Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ», Σεπτ/βριος 1992:

«Μέσα στόν Ἰούλιο μᾶς ἐπισκέφθηκε γιά 10 ἡμέρες ὁ Ἀντρέας, ἕνας μικρός Νορβηγός ἕνδεκα ἐτῶν, πού λατρεύει τήν Ἑλλάδα. Στό διάστημα τῆς ἀεροπορικῆς πτήσεως ἀπό Μπέργκεν μέχρι Ἀθήνα, δηλαδή σέ τρεῖς ὧρες, ἔμαθε τήν ἑλληνική γραφή καί ὅταν ἦρθε ἐδῶ μᾶς διάβαζε ὅλες τίς ἐπιγραφές τῶν καταστημάτων, ἀκόμη καί τούς τίτλους τῶν ἐφημερίδων»!

Αὐτό τό γεγονός εἶναι ἕνα ἠχηρότατο ράσπισμα σέ κείνους πού πρωτοστάτησαν ν' ἀλλάξη ταυτότητα ἡ γλῶσσα μας. Νά καθιερωθῆ δηλαδή τό ἔκτρωμα τοῦ μονοτονικοῦ, δῆθεν γιά νά μαθαίνουν εὔκολα τά παιδιά μας τή γλῶσσα μας. Καί ἀντί, ἀπό τό μέτρο αὐτό, νά δρέψουν...γλωσσικές δάφνες, ἀντιθέτως ὁδηγοῦνται στό στεῖρο κόσμο τῆς γλωσσικῆς καί μαθησιακῆς νέκρωσης. Ὁδυνηρό ἀποτέλεσμα θλιβερῆς πολιτικῆς...

«Τώρα γιά τό μονοτονικό. Ἄν δέν θέλετε, κύριοι τοῦ Ὑπουργείου, νά κάνετε φωνητική ὀρθογραφία, τότε πρέπει νά ἀφήσετε τούς τόνους καί τά πνεύματα, γιατί αὐτοί πού τά βάλανε ξέρανε τί κάνανε. Δέν ὑπῆρχαν στά ἀρχαῖα ἑλληνικά, γιατί ἁπλούστατα ὑπῆρχαν μέσα στίς λέξεις. Αὐτοί πού ἔκαναν αὐτές τίς μεταρρυθμίσεις δέν ξέρουν τί εἶναι γλῶσσα... Ἡ κατάργηση τῶν τόνων καί τῶν πνευμάτων εἶναι ἡ κατάργηση τῆς ὀρθογραφίας, πού εἶναι τελικά ἡ καταστροφή τῆς συνέχειας».

***Κορνήλιος Καστοριάδης**, Φιλόσοφος*

THE MAGIC
of learning Greek through your English dictionary!.

Η ΜΑΓΕΙΑ
τοῦ νά μαθαίνετε ἑλληνικά μέσω τοῦ ἀγγλικοῦ λεξικοῦ σας!.

Δρ Κωνστ. Ψωμαδάκης
Ἰατρός

A mnemonic method of learning and memorizing Greek through the english words of greek origin.

Μνημοτεχνική μέθοδος ἐκμαθήσεως καί ἀπομνημονεύσεως τῆς Ἑλληνικῆς μέσῳ ἀγγλικῶν λέξεων ἑλληνικῆς προελεύσεως.

Ἑλληνικές φράσεις **Greek phrases**	*Ἐπί λέξει μετάφρασις* **Literal translation**	*Ἀγγλικές ἀντιστοιχίες* **Corresponding english words or component parts**
Μάθημα **(1)*** ἕνα **(2)**	Lesson one	**(1)** * Mathematics, Chrestomathy**
ἤ πρῶτον **(3)** μάθημα.	or first lesson	**(2)** Hyphen, hyphenize, Henotheism **(3)** Proton (Phy)*** protozoic (Pal) protocol
Καθημερινοί **(4),(5)** διάλογοι **(6)** :	Daily dialogues	**(4)** Cat (a) pp (i.e. catholic) **(5)** Ephemeral (cat+hemer..)**** **(6)** Dialogue

* The numerals connect etymologically related greek and english words.
Οἱ ἀριθμοί συνδέουν ἐτυμολογικῶς συγγενεῖς ἑλληνικές καί ἀγγλικές λέξεις.
** The underlined parts of the english words correspond to the greek stems.
Τά ὑπογραμμιζόμενα μέρη τῶν ἀγγλικῶν λέξεων ἀντιστοιχοῦν πρός τίς ἑλληνικές ρίζες.
*** Abbreviations/Συντμήσεις, page/σελ:2.pp: Prepositions/Προθέσεις.
**** Some greek words correspond to a pair of combined english components.
Μερικές ἑλληνικές λέξεις ἀντιστοιχοῦν πρός ζεῦγος συνδυαζομένων ἀγγλ. συνθετικῶν. i.e./π.χ.: Podophyllin, antipodes + spheroidal = podo+sphero = ποδόσφαιρο = football!.

- Καλημέρα [=καλή **(7)** - (ἡ) μέρα **(5)**]	- Good day!	**(7)** Calligraphy, Calomel (Ch)
- Καλησπέρα [=καλή - (ἐ) σπέρα **(8)**]	- Good evening	**(8)** Hesperus (Venus, Astr) Hesperia (The West) hesperidin (Ch) Hesperides (Myth)
- Καλή νύκτα (ἡ νύχτα) **(9)**	- Good night!	**(9)** Nycturia, nyctophobia (Med)
- Πῶς εἶσθε, φίλε**(10)** μου; Ἀπό **(11)** ὑγεία**(12)**, καλά **(7)**;	How are you, my friend? From (point of view of) health, good?	**(10)** Anglophile, philosophy **(11)** Apo pp (i.e. apologize) **(12)** Hygiene
- Δόξα **(13)** τῷ Θεῷ, **(14)**	Glory to the God!	**(13)** Doxastic, Doxology **(14)** Theology, Monotheism
Πολύ **(15)** καλά**(7)**, εὐχαριστῶ! **(16)**	Very well, thank you!	**(15)** Polyglot, polyester **(16)** Eucharist (Eccl)
- Πῶς εἶναι ἡ οἰκογένεια **(17)**,**(18)** σας,	How is your family,	**(17)** Economy: from ΟΙΚΟΣ: House (where the gr. diphthong OI = lat. OE = engl. E) and ΝΟΜΟΣ: law, rule **(18)** Gen, genetics, genealogy **(17)**+ **(18)**: Eco+gen..
ἡ σύζυγός **(19)** σας, (ἤ ἡ γυναῖκα **(20)** σας), τά παιδιά **(21)** σας;	your wife (or, your woman), your children	**(19)** Zyzygy (Astr) **(20)** Gynaecology **(21)** Paediatrics, Paedology
- Ὅλοι **(22)** εἶναι καλά! Καί πάλι **(22)** σᾶς εὐχαριστῶ! **(16)**	All (of them) are good! (and) again I thank you!	**(22)** Holography, holocaust **(23)** Palindromic
- Πόσα **(24)** παιδιά ἔχετε; **(25)**	How many children have you?	**(24)** Posology (Pharm) **(25)** Synechiae (Med), Synechiology (Phi)
- Δύο! **(26)** - Πόσων **(24)** ἐτῶν **(27)** εἶναι;	Two! "Of how many" years are they? (How old..)	**(26)** Dyad, dyadic **(27)** Etesien winds (Met)

Abbreviations/Συντμήσεις: Adj/ective, An/atomy, Astr/onomy, Bi/ology Bo/tany, Ch/emistry, Eccl/esiastical, Gen/etics, Gram/mar, Lit/erature, Log/istic, Med/icin, Met/eorology, Min/eralogy, Mus/ic, Pal/aeontology Phar/macology, Phi/losophy, Phy/sics, Zoo/logy.

pp.: Prepositions/Προθέσεις, occasionally abbreviated before vowel, i.e. anti ant-, kata kat-, meta met- etc. bv: before vowel bc: before consonant

pv: Privative/Στερητικόν α(αν before vowel)

-Ὁ Γρηγόρης**(28)** δέκα **(29)** καί ἡ Ἑλένη **(30)** ὀκτώ **(31)**.., Εἶναι μαθητές **(1)** τοῦ Δημοτικοῦ **(32)** Σχολείου **(33)**.	(The) Gregory, ten and (the) Helen, eight (years old). They are schoolboys at the "municipal" (Primary) School.	**(28)** Gregory **(29)** Deca- logue, decade **(30)** Helen **(31)** Octopus (Zoo), Octa- ne (Ch), Octave (Mus.) **(32)** Demotic **(33)** School, scholar
Ἡ Ἑλένη εἶναι ἄριστη **(34)** μαθήτρια **(1)** Ὁ Γρηγόρης εἶναι ἄριστος μόνον **(35)** στήν (:εἰς τήν) Γυμναστική **(36)** καί τόν Ἀθλητισμόν **(37)**.. Εἶναι μανιακός **(38)** μέ τό ποδόσφαιρο! **(39),(40)** - Τυπικός **(41)** νέος **(42)** τῆς ἐποχῆς **(43)** μας!	Helen is (a) "best" (excellent) Scool - girl Gregory is excellent only in Gymnastics ant Athletics.. (He) is a maniac with the football! (A) typical "young" (youngster) of our epoch!	**(34)** Aristo cracy **(35)** Monopoly, monolo- gue, monoxide (Ch) **(36)** Gymnastics **(37)** Athletics, athlets **(38)** Maniac, mania **(39)** Podophyllin (Pharm) antipodes, Podium (Mus) **(40)** spheroidal (Podo..+sphero..) **(41)** Type, typical **(42)** Neon gas (Ch), Neolo- gism, neonatal **(43)** Epoch
-Τό ἐπάγγελμά **(44),(45)** σας, ἄν δέν εἶμαι ἀδιάκριτος; **(46),(47)**	- Your profession, if I am not tactless, indiscreet	**(44)** Ep (i) pp (Epilogue) **(45)** Angel, Evangelist (Ep ..+angel..) **(46)** A (pv) **(47)** Diacritic (a+diacr..)
- Εἶμαι ἰατρός **(48)** - ὀρθοπεδικός **(49)** εἰδικός **(50)** ἐπί **(44)** τῶν κακώσεων **(51)** καί τῶν τραυμάτων **(52)** τῶν ἀθλητῶν **(37)**.	I am (a) Physician- -Orthopaedist, specialist on the injuries and the wounds of the athlets	**(48)** Paediatrics, iatrogenic **(49)** Orthopaedist **(50)** Eidetic **(51)** Cacophony, cacography **(52)** Trauma, traumatize
- Ἀντίθετα **(53)** ὁ ἀδελφός **(54)** μου εἶναι ἄγαμος **(55)**. ἀγαπᾶ **(56)** τήν περιπετειώδη **(57)** ζωή **(58)** καί τήν θάλασσα **(59)**	On the contrary, my brother is unmarried (single) He loves the adventurous life and the sea	**(53)** Antithesis, antithetical **(54)** Philadelphia Christa- delphian. Monadephous(Bi) **(55)** Agamic, agamous, agamogenesis (Bi) **(56)** Agape (Eccl), Agapanthus (Bo). **(57)**Peripety,peripeteia (Lit) **(58)** Zoology, Mesozoic (Pal) **(59)** Thalassic, Thalassaemia (Med), Thalassocracy

Εἶναι ἀξιωματικός **(60)** τοῦ Πολεμικοῦ **(61)** Ναυτικοῦ **(62)**. Καί τό ἐπάγγελμά **(44), (45)** σας, κύριε **(63)** Γεωργιάδη;	He is (an) Officer of the "War" - Navy. And your profession, Mister "Georgeson";	**(60)** Axiom, axiomatic **(61)** Polemics, Polemology **(62)** Nautical, Nautilus **(63)** "Kyrie!" (Mus.) "Kyrie eleison "! (Eccl.)
- Ἐγώ **(64)** εἶμαι Μηχανολόγος **(65),(66)** διπλωματοῦχος **(67), (68)** **(25)** τοῦ Πολυτεχνείου. **(15),(69)**	I am (a) Mechanical Engeneer degreeded of the Polytechnic School	**(64)** Ego, alter ego, superego, Egoism, ego- centric **(65)** Mechanotherapy **(66)** Monologue, Philologer (Mechano+logue) **(67)** Diploma, diplomatic **(68)** Eunouch (-οῦχος: having) (diplomat+ouch) **(69)** Technic, Technology (Poly+techn..)
Ἐργάζομαι **(70)** σέ μία μεγάλη **(71)** βιομηχανία **(72), (65)** πού παράγει **(73)** ἠλεκτροκινητῆρες **(74),(75)**καί ἠλεκτρογεννήτριες **(76),** γιά ἐργοστάσια, **(70),(77)** μικρά **(78)** ἐργαστήρια **(70)** καί βιοτεχνίες **(72), (69)**	I work at a big Industry which produces electric motors and electric generators for Factories small laboratories and handicrafts.	**(70)** Erg (Phys.), ergonomics, ergastoplasm (Bi) **(71)** Megalomania, Megalopolis, megaloblastic (Med) **(72)** Biotic, Biology (Bio+mechan.) **(73)** Paragogue (Gram.) **(74)** Electric **(75)** Kinesics, Kinetics (Electrokinetics) **(76)** Electrogenesis **(77)** Stasis, static, station (ergo+ stas.) **(78)** Microscope, micro- cosm **(72),(69)**=(Bio+techn.)
Ἡ σύζυγός σας ἐργάζεται;	Your wife (does she) work ;	
- Ναί, γνωρίζει **(79)** πολύ **(15)** καλά **(7)** τρεῖς **(80)** ξένες **(81)** γλῶσσες **(82)** ἀγγλικά **(83)** γαλλικά **(84)** καί γερμανικά **(85)**	-Yes, she knows very well three foreign languages english, french and german.	**(79)** Gnosis, diagnosis Gnosticism (Phil) **(80)** Triad, triangle **(81)** Xenophobia, Xenon(Ch.) **(82)** Glossology, glossal **(83)** Anglosaxon, anglophile **(84)** Gallicism, Gallium (Ch) **(85)** German, Germanium (Ch)

Εἶναι μεταφράστρια **(86)** σέ μιά πολυεθνική **(15),(87)** ἐμπορική **(88)** ἑταιρεία **(89)** εἰσαγωγῶν **(90),(91)** καί ἐξαγωγῶν **(92),(91)**	(She) is Translator at a multinational commercial company of imports, and exports.	**(86)** Metaphrast, metaphrase **(87)** Ethnic, Ethnology (poly+ethnic) **(88)** Emporion **(89)** Hetaerism, Hetairism **(90)** Eis pp (Eisegesis, Lit) **(91)** Paragogic (Gram.) Pedagogic **(92)** Ec.,(Ex bv) Exorcism) (Eisagog.., exagog..)
- Ἔχετε χρόνον **(93)** γιά ἀνάπαυση; **(94),(95)**	- Have you time for rest, relaxation;	**(93)** Chronometer, chronic **(94)** Ana pp (Analysis) **(95)** Pause (Ana+pause)
- Πραγματικά, **(96)** μόνον **(35)** τίς βραδυνές **(97)** ὧρες **(98).**	Actually, only at the "late" (evening) hours..	**(96)** Pragmatic, pragmatism **(97)** Bradycargia (Med) βραδύς (adj): slow and late. **(98)** Horoscope Horologist
Τά παιδιά ἔχουν τελειώσει **(99)** μέ [abbrev. of μετά **(100)**] τά μαθήματα **(1)**, τά βιβλία **(101)** καί τίς ἀσκήσεις **(102)** των καί ὅλοι **(22)** συγκεντρωνόμαστε **(103),(104)** (συν pp, bc γ,κ,χ=συγ-) γύρω **(105)** ἀπό **(11)** τήν τηλεόραση. **(106),(107)**	The children have finished with their lessons, books and exercises and all (of us) we get together (lit:we concentrate our-selves) around the Television. (ὅρασις=eyesight, ὅραμα=vision, sight)	**(99)** Telomerisation (ch) Telophase (Gen), Telic **(100)** Meta pp (metabolic) **(101)** Bibliography bibliophile **(102)** Ascetism, ascetic **(103)**Syn pp (synchronous) **(104)**Concentrate, centre (syn+centro) **(105)** Gyrostatic gyrocompass **(106)** Telephone **(107)**Panorama, panoramic (Tele ora..)
Τά τηλεοπτικά **(106),(108)** προγράμματα **(109)** εἶναι ποικίλα **(110)**, ἄλλα **(111)** ἀξιόλογα **(60),(66)** καί ἄλλα ὄχι..	The televisional programmes are varied (diverse), others (are) remarcable, others not..	**(108)** Optic **(109)** Programme **(110)** Poikilotherm (Zoo) **(111)** Allopathy, Allergy **(60),(66)** = (axio+logue..)

Τά παιδιά ἐνθουσιάζονται **(112)** περισσότερο **(113)** μέ **(100)** τά "κινούμενα **(75)** σχέδια" **(114)** καί τά ἀθλητικά **(37)** πρό **(115)** παντός **(116)** τό ποδόσφαιρο **(39),(40)**	Children enthuse more "with" (over) "moving drawings" (Cartoons) and athletics, above all the football!	**(112)** Enthusiasm **(113)** Perissodactyl (Zoo) **(114)** Scheme, shematic **(115)** Pro pp (prodromic) **(116)** Pantomime, pantograph
Οἱ ἐφημερίδες **(5)** καί τά περιοδικά **(117)** εἶναι μιά ἄλλη **(111)** λύση **(118)** γιά ἐκτόνωση! **(92), (109)**	The newspapers and the magazines are an other solution for "expansion" (Relaxation)	**(117)** Periodicals **(118)** Lysis, lytic **(119)** Tone, tonometer (Ec+tono.)
Εἶναι μιά ἐφημερίδα στό [εἰς **(90)** τό]τραπέζι **(120)** Τί γράφει; **(121)**	There is a newspaper on the table.. What "does it write;" (here: intransitive verb = "written on it").	**(120)** Trapeze, trapezoid **(121)** Graphic, graphology
Πολλά καί διάφορα **(122)**.. Νά σᾶς ἐξηγήσω **(123)** μερικά **(124)** λεπτομερῶς; **(125),(124)**	Many and various (things).. Should I explain to you some (or a part) of them in detail;	**(122)** Diaphoretic **(123)** Exegesis, Exegete (Ecc, Log) **(124)** Merozoid, meroblast (Bi) polymerization (Ch) **(125)** Leptosome, leptomeninx (An), leptospirosis(Med) (lepto+mero..: fine parts, details)
Ὄχι, ὄχι! Γιά τ ὄνομα **(126)** τοῦ Θεοῦ! **(14)** Ἀρκετά! **(127)** Στό ἄλλο **(111)** μάθημα! **(1)** Εὐχαριστῶ! **(16)**	No, No! "For the name of God", (Goodness me! For Goodness sake!) Enough! In the other lesson! Thanks!	**(126)** Onomatopoeia, onomastic **(127)** Autarky (from gr. αὐτο: =auto, self -ἀρκεῖν, arkein=to suffice).
- Ἐν τάξει.. **(128) (129)** .. παρακαλῶ! **(130)**	"In order" (All right - O.K.), you are welcome (don't mention it!)	**(128)** En pp (endemic) **(129)** Taxis (Bi), taxonomy, Tax, taxi **(130)** Paraclete (Eccl)
(Ἀκολουθεῖ) **(131)**.	(It follows).	**(131)** Acolyte (Eccl. from lat. Acolythus, from gr. Acolouthos: "follower" attentant).

Ὁ εἰς Ν. Ὑόρκην ἐκλεκτός ὁμογενής Κος Λάμπρος Γ. Λαμπράκος μᾶς ἀπέστειλε τήν κατωτέρω δημοσιευομένην Ἐγκύκλιον τῆς ΑΗΕΡΑ, ὅπου ἐπαναλαμβάνει τό γνωστόν κατόρθωμα τοῦ Καθηγητή κ. Ξ. Ζολώτα, χρησιμοποιῶν ὅρους ἑλληνικῆς προελεύσεως!.

Long Island No. 86

ORDER OF AHEPA
"THE OPERATION FRATERNALISM CHAPTER"
JAMAICA. NEW YORK

Adelphia,

AHEPA was organized in this hemisphere in 1892 by an octuple eponymous patriots, not for their ephemeral fame, but rather with homogeneous syllogism and entelechimic scope to unify all the HELLENES of diaspora under one ethnocentric association.

Their protasis became praxis and, today, we have this colossal and dynamic tetradymite Panhellenic amphictyony, with pedagogical and ethical character diacritical in practicing philanthropism, and with enthusiastical diathesis for a systematic, methodical and protagonistic participation in the HELLENIC ethnic critical problems.

In our epoch, mother HELLAS is been antagonized by heterogeneous archons with scandalous and antipathetic demagogues, of tyrannical and dictatorial pseudomorphic "democracies."
They put under amphibole over 4500 years of history of HELLENISTIC period. Heroes, monuments, ethnical symbols, demographic analysis and authentic geographical Hellenic eparchies such as Macedonia, Epirus, Thrace, Pontos, Cyprus ... have been unethically with fanaticism and cynicism eristically denied; such an amphigory!

These anacoluthic tactics are an anathema to all cosmopolitism, and we emphatically and categorically stigmatize it. Therefore, our gnomon and theme in this etesian synod should be the synecdochical paragon of:

- Synthesis of polymorphous orthological ideas.
- Practical and apodotical methods.
- Emphasis to elastic and tactical policies.

The above prologues categories that can be as a paradigmatic endowment of our parataxis' dogma in an antithesis to all the catastrophic criticisms and the plethoric teratologies.

Our deontological character is the phlox of HELLAS through which we endogenously generate the eros and the pathos for P H I L H E L L E N I S M, like the mythical Phoenix.

The prognostication is the echo of the ancient Hellenes criterion in one eclectic and fantastic phrase:

" EIS OIONOS ARISTOS AMYNASTHAI PERI PATRIS "

With enthusiasm and harmony and without ochlocracy and despotism in a synclinal atmosphere let us hierarchically, logically and paradigmatically syndicate as an encomium to Athenians' Democracy of Pericles.

As epilogue, I emphasize my eucharist to all of you.

Eugenic,

Lambros G. Lambrakos
Archon #86
New York, July 1, 1993

311 - 76 Str. Brooklyn, N.Y. 11209 3105 U.S.A - Tel 718-7481080

«Η ΠΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Ο ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ»

Ἀνδρέας Μακρίδης
Φιλόλογος, Λεμεσός

(Ὁ Κύπριος φιλόλογος κ. Ἀνδρ. Μακρίδης συνέγραψε καί ἐξέδωσε βιβλίο μέ τόν ὡς ἄνω τίτλο (Λευκωσία, 1996, ISBN: 9963-580-XX).

Τίτλοι μερικῶν ἀπό τά πολύ ἐνδιαφέροντα κεφάλαιά του: Τό κάλλος τῶν λέξεων καί ἡ λεξοκτονία- Ἡ ἀξία τῶν ἄρθρων - Ἡ παραγωγή νέων λέξεων ἀπό τή σύνθεση - Παραγωγή φράσεων - Γλωσσοπλαστικές ἱκανότητες τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας - Τό ἐνιαῖο τῆς Ἑλληνικῆς, δύναμη ἐμπλουτισμοῦ καί, τέλος, Τά Ἐπιλογικά. Αὐτά τά τελευταῖα εἶναι μεστά νοημάτων, διό καί ἀναδημοσιεύονται ἐδῶ:)

.....

ΕΠΙΛΟΓΙΚΑ

Ἡ ἀσυγκράτητη πλαστικότητα, ἡ ἀδάμαστη ρωμαλεότητα καί ὁ αἰσθητικός δυναμισμός τῆς γλώσσας μας καθιστοῦν τήν Ἑλληνική τήν ἁρμόδια καί ἰδανική γλῶσσα τῆς ὑψηλῆς λογοτεχνίας, ἡ ὁποία, συντρίβοντας τά στενά ἐθνικά της σύνορα, προικοδοτεῖ διηνεκῶς, στό πνεῦμα τῆς πιό οὐμανιστικῆς οἰκουμενικότητας, τήν παγκόσμια γραμματεία μέ ἀριστουργήματα ἀπό τόν Ὅμηρο ὡς σήμερα.

Ἡ γλῶσσα μας, ζωντανή καί ἀκμαία, σφύζουσα ἀπό γλωσσικούς χυμούς καί πάθος, ὡς ἡ γλῶσσα τῆς αἰώνιας νεότητας καί ὄχι ὡς ξύλινη ἤ ἀπολιθωμένη γλῶσσα, βρίσκεται ἀνελλιπῶς ἐγγαστρωμένη -διά βίου- γεννοβολώντας μυριάδες νεάζουσες καί ἀγέραστες λέξεις, τροφοδοτώντας γενναιόδωρα τίς ἑκάστοτε γλωσσικές μας ἀναγκαιότητες. Τήν γκαστρώνουν καί τεκνοποιοῦν μαζί της οἱ ποιητές μας, οἱ λογοτέχνες καί ἐπιστήμονες, ὁ ἁπλός λαός, ἡ πρόοδος, ἡ ἑλληνική φύση μέ ἐπίκεντρο πάντοτε τό Αἰγαῖο καί τό φῶς, ἡ Ἱστορία καί οἱ ἀγῶνες μας, οἱ δουλειές καί ἀσχολίες μας, ὁ ἀπύθμενος ψυχισμός μας.

Δυστυχῶς -καί πρέπει νά τό παραδεχτοῦμε- ἰσοπεδωμένοι ἤ ὑπνωτισμένοι ἀπό τήν τεχνολογική καταιγίδα, περιφρονοῦμε καί ἐγκαταλείπουμε ἔκθετη αὐτή τή θεσπέσια γλῶσσα, που θά ἔπρεπε ὡς ὑπέρτατη θεά νά λατρεύουμε, αὐτή τή γλῶσσα μέ τήν ὁποία αὐριον, ἀναγεννημένοι καί νηφάλιοι πνευματικά, θά ἀνασυνδεθοῦμε ἀναπόφευκτα. Τότε, μπροστά στόν ἔσχατο κίνδυνο τῆς ἐθνοκτονίας, θά ἀνασκάπτουμε τά ἀρχαῖα λεξικά καί τά

ἀλλα γλωσσικά μας βιβλία, γιά νά ξεθάψουμε καί νά ἀναστήσουμε, σάν μνημεῖα ἀκατάλυτα, τά γλωσσικά ἀγάλματα καί τούς ἱστορικούς θησαυρούς, πού σήμερα δολοφονοῦμε ἐφησυχασμένοι καί ἀνυποψίαστοι.

Ἔχουμε τήν πιό πλούσια, τήν πιό αἰσθησιακή γλῶσσα. Ὅμως δέν εἶναι ἀρκετό νά καυχώμαστε γι' αὐτήν. Πρέπει νά τήν προστατεύσουμε καί νά τή διαφυλάξουμε, διότι κινδυνεύει. Τοῦτο θά πραγματώσουμε μόνο μέ ἀδιάλειπτη μελέτη, χρήση καί προβολή ἐδρασμένη στόν εἰλικρινῆ σεβασμό καί τήν ἀγάπη μας, μέ ἀκαταμάχητο προσωπικό καί συλλογικό ἀγῶνα.

Ἡ Ἑλληνική εἶναι γλῶσσα βασιλική, δέν τῆς ἁρμόζει ἡ ἀποψίλωση καί ἡ ἀπονεύρωση, ἡ μετριότητα, ἡ συρρίκνωση, ἡ πτώχευση στήν ὁποία τήν καταδικάσαμε ἐμεῖς οἱ νεότεροι, ἄσωτοι Ἕλληνες. Δέν τῆς ἁρμόζει νά ἐπαιτεῖ ὡς ζητιάνος γλωσσικά ψίχουλε ἀπό τήν Ἀγγλική, στήν ὁποία χάρισε χιλιάδες λέξεις καί ἡ ὁποία ἀποτελεῖ πολυποίκιλτο γλωσσικό μωσαϊκό δανείων.

Ἡ Ἑλληνική γλῶσσα πρέπει νά ἀνατείλει ξανά πάνω ἀπ' τό γαλανό Αἰγαῖο τῆς ζωῆς τοῦ κάθε Ἕλληνα, ὡς τελεσίδικη ἐπίθεση τοῦ φωτός, γιά τήν ἀνασυγκρότηση τοῦ πολιτισμοῦ μας, γιά νά μεγαλουργήσει ξανά ὁ ἑλληνισμός καί νά δυνηθεῖ νά ἐκφράσει τήν ἱστορική του μεγαλοπρέπεια.

Σημ.: Τό βιβλίο εἶναι γραμμένο στό πολυτονικό.
Διεύθυνση: Ἀνδρ. Μακρίδης, Βαλτετσίου 12, Πολυκατ. ΑΡΙΕΛ, διαμ.2 ΛΕΜΕΣΟΣ.

Ο ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΜΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Στήν προκήρυξη τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ (τεῦχος Ἀπρ. - Ἰουν. 1995) ἀνταποκρίθηκαν 41 Ἕλληνες ποιητές μέ ἀνέκδοτη καί δημοσιευμένη ποίηση.

Τό σύνολο τῶν ἔργων αὐτῶν ἀπεστάλη γιά τά περαιτέρω στήν A.I.P.C. - ROMA.

Παράλληλα βρικόμαστε σέ ἐπαφή μέ τό Πνευματικό Κέντρο Δήμου Ἀθηναίων μέ αἴτημα τήν συμβολή αὐτοῦ στήν ἔκδοση Ἀνθολογίας μέ τά ἐπιλεγμένα ποιήματα τῶν Ἑλλήνων καί Ἰταλῶν ποιητῶν τοῦ διαγωνισμοῦ μας.

Γιά τήν ἐπιτροπή τοῦ διαγωνισμοῦ
Ἀπ. Τζαφερόπουλος

Καλή Ἀρχή!..

Στήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων ἔφερε μέ ἐρώτησή του ὁ Βουλευτής Ἀχαΐας κ. Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος τό θέμα τῆς Ἑλληνικῆς στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση!

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Ἀριθ. πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 6423
Ἡμερομ. καταθέσεως 27-3-96

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Πρός τούς κ.κ. Ὑπουργούς : - Ἐξωτερικῶν
- Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων

Σέ πρόσφατη ἐκδήλωση τοῦ Ε.Μ.Πολυτεχνείου μέ τίτλο "Ἐκδηλώσεις Ἀρχαίας Ἑλλάδος", ἐπανῆλθε τό, ἀπό τό 1994 ἀνακινηθέν θέμα, τῆς ἀναγνώρισης τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας ὡς Εὐρωπαϊκῆς διεθνοῦς γλώσσας, πού προτείνουν Ἱσπανοί Εὐρωβουλευτές.

Σύμφωνα μέ τό περιοδικό ΠΟΡΦΥΡΟΣ (Ἰαν. -Φεβρ. 1994. 128),

"Οἱ Ἱσπανοί Εὐρωβουλευτές ἔκαναν πρόταση γιά ἀναγνώριση τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ὡς Εὐρωπαϊκῆς Διεθνοῦς Γλώσσας, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλληνική εἶναι ἡ μητέρα τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, τίς ὁποῖες καί ἀπεκάλεσαν "διαλέκτους" τῆς Ἑλληνικῆς.

Τό ἐκπληκτικό δέ πού ἀπεκάλυψαν εἶναι πώς ἡ Ἑλληνική εἶναι ἡ μόνη γλῶσσα πού οἱ ὑπολογιστές προηγμένης τεχνολογίας μποροῦν νά δεχθοῦν νοηματικά, ἐνῶ ὅλες τίς ἄλλες τίς ἀπορρίπτουν ὡς σημειολογικές.

Μόνο στήν Ἑλληνική δέχονται τήν μαθηματική δομή καί κυρίως τήν ἁρμονική καί γεωμετρική ἔκφραση καί ἀπεικόνιση. Μάλιστα τήν θεωροῦν ἀτέρμονα, δηλαδή μή ὁριακή γλῶσσα, ἀπειροστική, ὡς συμπαντικό ἠχητικό δρώμενο.

Σήμερα πού οἱ ὑπολογιστές θεωροῦνται καί εἶναι "βασικοί συνεργάτες" γιά τήν ἐξέλιξη τῶν ἐπιστημῶν, ἡ συμβολή τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας ἀρχίζει νά ἀναγνωρίζεται ὅλο καί περισσότερο, ἐφ' ὅσον μόνο σ' αὐτή βρίσκουν λεκτικά ἀναπτύγματα καί νοητικές ἐκφράσεις γιά νά ἐκφραστοῦν. Ἔτσι, κατά τούς Ἱσπανούς Εὐρωβουλευτές χωρίς τήν ἀρχαία ἑλληνική γλῶσσα, εἶναι ἀδύνατον νά προχωρήσει ἡ ἐπιστημονική σκέψη καί ἡ ἐξέλιξη τῶν πανεπιστημίων".

Στήν παραπάνω ἐκδήλωση συζητήθηκε πάλι ἡ πρόταση τῶν Βάσκων Ἑλληνιστῶν κ.κ.SAGREDO καί PUJANA, ἡ ὁποία ὑποβλήθηκε (22 Μαρτίου 1995) στό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ἀπό τούς Ἱσπανούς Εὐρωβουλευτές κ.κ. GERIKOGOITIA καί IMAZ μέ αἴτημα τήν καθιέρωση τῆς ἑλληνικῆς ὡς ἐπίσημης γλώσσας τῆς Ε.Ε..

Ἀξιομνημόνευτη εἶναι ἡ τελευταία φράση τῆς πρότασης αὐτῆς "...Πάντες γάρ, καί ἰδιαιτέρως Εὐρώπη, ὀφειλέται τῆς Ἑλλάδος ἐσμέν", ὅπως ἐπίσης καί ἡ παραίνεση πρός τούς Ἕλληνες Εὐρωβουλευτές γιά τήν ὑποστήριξη τῆς Κλασσικῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας καί Παιδείας, πάνω ἀπό ταξικές ἰδεολογίες!

Ἐπειδή τά παραπάνω ἀποτελοῦν σάλπισμα προσκλητήριο τοῦ οἰκουμενικοῦ ἑλληνισμοῦ καί ἐγερτήριο τῆς μακαρίως κοιμώμενης ἑλληνικῆς γραφειοκρατίας καί ἐπειδή ἡ συζήτηση αὐτή στό Εὐρωπαϊκό περιβάλλον τουλάχιστον θά ἀναδείξει γιά ἄλλη μιά φορά τήν ἑλληνική γλῶσσα καί παιδεία ὡς τή βάση τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ὅπως ρητά ἀναφέρεται καί στή σχετική πρόταση τῶν Ἱσπανῶν Εὐρωβουλευτῶν.

Ε Ρ Ω Τ Ω Ν Τ Α Ι οἱ κ.κ. Ὑπουργοί:

α) Ἂν προτίθενται ἀφενός νά ἀξιοποιήσουν τήν πρόταση αὐτή, καί ἀφετέρου νά ἐνεργοποιηθοῦν πρός τήν κατεύθυνση αὐτή καί ἐκτός τῶν ἄλλων ἐνεργειῶν τους, νά ὑποστηρίξουν τήν πρωτοβουλία (βλ. ἐπισυναπτόμενο ἔντυπο) τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου καί τῆς "Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Ὀρολογίας" (ΕΛΕΤΟ) στή συγκέντρωση ὑπογραφῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, γιά τή στήριξη τῆς σχετικῆς πρότασης.

β) Ἂν κρίνουν ἐπιβεβλημένο νά ἐπικοινωνήσουν μέ τούς παραπάνω Βάσκους Ἑλληνιστές καί Ἱσπανούς Εὐρωβουλευτές, νά καλλιεργήσουν τή σχέση αὐτή καί νά τούς ἀπονείμουν τίς ἀνάλογες τιμές.

γ) Ἂν προτίθενται νά συνεγείρουν τά ἑλληνικά Πνευματικά Ἱδρύματα καί τούς πολιτιστικούς φορεῖς ἐντός καί ἐκτός τῆς χώρας.

Ἀθήνα, 27.3.1996
Ὁ Ἐρωτῶν Βουλευτής
ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής Ἀχαΐας

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ κ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕ ΑΡ. 6423

ΘΕΜΑ: Ἀναγνώριση τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας ὡς Εὐρωπαϊκῆς διεθνοῦς γλώσσας.

1. Ἡ πρόταση τῶν Ἱσπανῶν Εὐρωβουλευτῶν κ.κ. Gerikogoitia καί Imaz γιά τήν ἀναγνώριση τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσας ὡς Εὐρωπαϊκῆς Διεθνοῦς γλώσσας καί ἐπίσημης γλώσσας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης ἔχει γιά τή χώρα μας ἰδιαίτερη σημασία, κυρίως, διότι ἀναδεικνύει τή σημασία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καί τῆς ἑλληνικῆς πολιτιστικῆς παράδοσης ὡς οὐδιώδους καί ζωτικοῦ στοιχείου τῆς σημερινῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτιστικῆς κληρονομιᾶς.
2. Στό πλαίσιο αὐτό τῆς ἐπιβεβαίωσης καί καταξίωσης τῆς διαχρονικῆς ἀξίας ἀλλά καί τῆς προσφορᾶς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας στό πολιτιστικό γίγνεσθαι τῆς σημερινῆς Ἑνωμένης Εὐρώπης, θεωροῦμε τήν πρόταση αὐτή ἰδιαίτερα σημαντική καί συγχαίρουμε τούς δύο Ἱσπανούς Εὐρωβουλευτές πού τήν ὑπέβαλαν.
3. Βεβαίως δέν πρέπει νά μᾶς διαφεύγει τό γεγονός, ὅτι στήν Εὐρωπαϊκή Ἕνωση βάσει τῆς Συνθήκης ἀναγνωρίζονται ὡς ἐπίσημες γλῶσσες τῆς Ἕνωσης ὅλες οἱ γλῶσσες τῶν κρατῶν μελῶν. Στά πλαίσια αὐτά καί ἡ ἑλληνική γλῶσσα, ὅπως αὐτή διαμορφώθηκε καί ἐξελίχθηκε διά μέσου τῶν αἰώνων εἶναι ἐπίσημα γλῶσσα τῆς Ἕνωσης.
4. Ἤδη ἔχει κατατεθεῖ ἀπό τόν Ὑπουργό Παιδείας στό Συμβούλιο Ὑπουργῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης πρόταση γιά τήν ἵδρυση Εὐρωπαϊκοῦ Κέντρου Κλασσικῶν Γραμμάτων μέ στόχο τήν ἀναβάθμιση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας καθώς καί τῆς Ἀρχαίας ἑλληνικῆς καί Λατινικῆς Γραμματείας.
5. Ἐξάλλου, ἡ ἑλληνική γλῶσσα στό Ὑπόμνημά τῆς πρόσφατης Γαλλικῆς Προεδρίας γιά τό Γλωσσικό Πλουραλισμό στήν Ε.Ε. ἀναφέρεται πρώτη στόν γλωσσικό Χάρτη τῆς Εὐρώπης, μεταξύ τῶν γλωσσῶν ἀρχαίας προέλευσης.
6. Πέραν τῶν ἀνωτέρω θά πρέπει νά γίνει ἀπό ἁρμοδίους φορεῖς ἡ τεχνική ἀξιολόγηση τῶν ἐπιχειρημάτων ὡς πρός τίς δυνατότητες ἀξιοποίησης τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας σέ σχέση μέ τούς ὑπολογιστές προηγμένης τεχνολογίας. Τότε θά συντρέχουν περισσότερες προϋποθέσεις καί δυνατότητες γιά περαιτέρω ἀπό μέρους μας ἀξιοποίηση τῆς πρότασης αὐτῆς.

Ἀναπληρωτής Ὑπουργός Ἐξωτερικῶν
Γεώργιος Ρωμαῖος

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Τήν 26-4-96, δηλ. πολύ ἀργά ὥστε νά περιληφθεῖ ἐγκαίρως στό προηγούμενο τεῦχος μας, ἐλήφθη ἡ κατωτέρω ἀνακοίνωση:

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Θέμα:

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ:

Ἡ διδασκαλία καί ἡ ἐκμάθησή της

24-28 Ἰουνίου τοῦ 1996

ΕΘΝΙΚΟ ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΟΥ ΜΕΞΙΚΟΥ

Τό Κέντρο Διδασκαλίας Ξένων Γλωσσῶν (CELE) τοῦ UNAM εἶναι γνωστό γιά τίς πολλές καί ἀξιόλογες δραστηριότητές του. Στήν προσπάθειά του νά συνεχίζει αὐτές τίς δραστηριότητες καί μέσα ἀπό αὐτές νά προάγει τή διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν διοργανώνει σέ συνεργασία μέ τήν Ἑλληνική Ἑταιρεία Ἐφαρμοσμένης Γλωσσολογίας Διεθνές Συνέδριο γιά τήν νέα ἑλληνική γλῶσσα.

Σκοπός τοῦ συνεδρίου εἶναι νά δώσει τήν εὐκαιρία σέ ὅσους ἀσχολοῦνται μέ τή διδασκαλία/ἐκμάθηση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας σέ ξένους στήν Ἑλλάδα, στήν Εὐρώπη καί στόν ὑπόλοιπο κόσμο, νά ἐνημερωθοῦν γιά τίς ἐξελίξεις σ᾽ αὐτό τό χῶρο, γιά τίς ἔρευνες πού διεξάγονται καί τά ἀποτελέσματά τους, γιά νέες προσεγγίσεις διδασκαλίας συγχρόνων γλωσσῶν καί πρακτικές ἐφαρμογές τους μέ ἔμφαση στήν ἑλληνική γλῶσσα, νά γνωρίσουν σύγχρονα διδακτικά βιβλία καί ἐποπτικά μέσα, νά ἀνταλλάξουν ἀπόψεις καί ἐμπειρίες, καί μέσα ἀπό τήν συζήτηση καί τήν ἀλληλοενημέρωση νά ἐκφραστοῦν προβληματισμοί καί νά βρεθοῦν ἤ νά προταθοῦν λύσεις.

Ἡ ἐπίσημη γλῶσσα του συνεδρίου θά εἶναι ἡ ἑλληνική.

Κατά τή διάρκεια τοῦ συνεδρίου θά λειτουργήσει ἔκθεση διδακτικῶν βιβλίων γιά τήν ἑλληνική γλῶσσα.

Νέα τοῦ Γ΄ Παγκ. Γλωσσικοῦ Συνεδρίου

ΧΟΡΗΓΙΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

Ἀπό τόν Ο.Δ.Ε.Γ. Κύπρου
Πρός τον Ο.Δ.Ε.Γ. Ἀθηνῶν.
Κοιν. πρός ὅλους τούς Ο.Δ.Ε.Γ.

Λευκωσία, 29 Μαρτίου 1996

Εὐχαρίστως σᾶς γνωστοποιῶ ὅτι κατόπιν σχετικῶν ἐνεργειῶν μου ἡ Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου διέθεσε τό ποσό τῶν 3.000 Κυπριακῶν Λιρῶν:

α)_ 2.600 Κ.Λ. ὡς οἰκονομική βοήθεια γιά τό Γ΄ Παγκ. Γλωσσικό Συνέδριο καί β) 400 Κ.Λ. γιά τήν οἰκονομική στήριξη Συμποσίου γιά τή γλῶσσα πού ὀργανώνεται ἀπό τόν Ο.Δ.Ε.Γ. Λευκωσίας στίς 26 Ἀπριλίου 1996 στήν Λευκωσία (Πανεπιστήμιο Κύπρου).

Οἱ προσπάθειές μας γιά ἐξεύρεση περαιτέρω οἰκονομικῶν πόρων συνεχίζονται.

Μέ φιλικούς χαιρετισμούς
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ο.Δ.Ε.Γ. Λευκωσίας
Δημήτρης Παπαδῆς

*****

- Ὁ κ. **Νικ. Σιδηρόπουλος** Ἰατρός, Νομαρχιακός Σύμβουλος Πολιτισμοῦ καί Ἀθλητισμοῦ τοῦ Ν. Ἠλείας μᾶς ἐπληροφόρησεν ὅτι ἡ Ἱ. **Μητρόπολη Ἠλείας** διέθεσε τό ποσόν τοῦ 1.200.000 δρχ. ὑπέρ τοῦ Συνεδρίου.

*****

- Ἡ Κα **Λυδία Αὐλωνίτου-Κατακάλου**, Λογοτέχνις εἰς τό Κεμπέκ τοῦ Καναδᾶ, μᾶς ἀπέστειλε 100 δολ. ὑπέρ τοῦ Συνεδρίου.

*****

- Ἡ **Ἑλληνική Ἑταιρεία Ἐμφιαλώσεως** μᾶς ἀπέστειλε 400.000 δρχ. ὑπέρ τοῦ Συνεδρίου.

*****

- Ἡ **Ἑταιρεία Ἀφοί Παπαδημητρακόπουλοι** μᾶς ἀπέστειλε 50.000 δρχ. γιά τόν ἴδιο σκοπό.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΗΛΕΙΑΣ

ΠΡΟΣ: ΤΗΝ
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ἡ Ὀργανωτική Ἐπιτροπή τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοίκησης Ἠλείας ἀναλαμβάνει τήν φιλοξενεία τῶν 40 συνέδρων οἱ ὁποίοι θά συμμετάσχουν στό 3ο Παγκόσμιο Γλωσσικό συνέδριο γιά τήν διεθνοποίηση τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας πού θά γίνει ἀπό 7 ἕως 10 Αὐγούστου 1996 στήν Ἀρχαία Ὀλυμπία.

Μέ ἐκτίμηση

Νίκος Σιδηρόπουλος
Νομαρχιακός Σύμβουλος

* * *

Η "Κ. ΡΑΓΚΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε."
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ 113-ΚΑΛΛΙΘΕΑ.

ΠΡΟΣ:
Τήν Ἐπιτροπή Ὁμίλων γιά τήν Διάδοση - Διεθνοποίηση
τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης:

Ἀξιότιμοι κύριοι,

Ἐκτιμώντας τήν προσπάθεια πού κάμνετε διά τήν Διεθνοποίηση τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, ἐπιτρέψατέ μου νά συμβάλω κατά τό ἐλάχιστον σ΄ αὐτό τό θεάρεστον ἔργο σας, διαθέτων τό ποσόν τῶν 150.000 δρχ.

Νομίζω ὅτι πολλοί συμπατριῶται πρέπει νά ἔχουν ἀντιληφθεῖ τό τιτάνιο ἔργο πού ἔχετε ἀναλάβει καί εὔχομαι νά συμβάλουν ὄχι μόνον ἠθικῶς, ἀλλά καί οὐσιαστικῶς.

Σᾶς εὔχομαι ὁλόψυχα καλή εὐόδωση καί καλή δύναμη.

Κ. ΡΑΓΚΟΣ
Πρόεδρος Δ.Σ.

Πρός τήν Ὀργανωτική Ἐπιτροπή
Γ΄ Παγκόσμιου Γλωσσικοῦ Συνεδρίου.

Ἀθήνα 22 Ἀπριλίου 1996

Ἀξιότιμοι κύριοι,

Ἡ Ἑλληνική Ἐπιτροπή Pierre de Coubertin σᾶς εὐχαριστεῖ γιά τήν πρόσκλησή της στό Γ΄ Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο στήν Ἀρχαία Ὀλυμπία καί τήν ἀποδέχεται.

Ἡ ἐπιθυμία σας γιά χαιρετισμό πρός τούς Συνέδρους μᾶς τιμᾶ ἰδιαίτερα καί θά ἀνταποκριθοῦμε σ΄ αὐτήν διά τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς κου Νικολάου Κ. Βασιλειάδη.

Ἡ πρόσκληση, τό πρόγραμμα καί οἱ ἐκδηλώσεις τοῦ Συνεδρίου σας θά μεταβιβαστοῦν ἀπό τήν Ἐπιτροπή μας καί στή Διεθνή Ἐπιτροπή PIERRE DE COUBERTIN καί στή Διεθνή Ὀλυμπιακή Ἐπιτροπή.

Σέ ἀναμονή τοῦ τελικοῦ προγράμματος του Συνεδρίου, εὐχόμαστε κάθε ἐπιτυχία στίς προσπάθειές σας.

Χρυσούλα Ν. Παραλίκα
Γενική Γραμματεύς

Περί "ΙΝΔΟ-ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ" (τευχ. 5ο, 1996, σελ.172-6)

Ὅσοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐπιθυμοῦν νά ἔχουν καί μία διαφορετική περί αὐτῶν ἄποψη, παραπέμπονται εἰς τό κεφάλαιον "Ἡ κατά γλώσσας διαίρεσις τῶν λαῶν", τῆς "ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ" τοῦ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ εἰς τήν ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ τοῦ Κ. Παπαρρηγόπουλου (Τομ. 1ος, σελ. κθ΄, ἔκδ.:8η)

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ...

Πρός τούς κ.κ. Ἀναγνῶστες μας!

Ὅσοι ἐκ τῶν κ.κ. Ἀναγνωστῶν μας ἐπιθυμοῦν νά ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις των ἐπί διαφόρων δημοσιευμάτων τοῦ περιοδικοῦ μας, παρακαλοῦνται καί **προτρέπονται** νά πράττουν τοῦτο μέ **ἐπιστολές** σύντομες καί περιεκτικές, ἀποστελλόμενες πρός τόν κ. Ἐκδότη τοῦ περιοδικοῦ.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ Ο.Δ.Ε.Γ.

ΙΔΡΥΣΗ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Προσφάτως ἱδρύθηκε καί στό Βόλο, ὑπό τήν αἰγίδα τῆς Ἱ.Μ.Δημητριάδος, Γλωσσικός Ὁμιλος, ἡ συγκρότηση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὁποίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ι.Κων. Βραχνιᾶς-Πρόεδρος
2. Φώτιος Ντόντος- Ἀντιπρόεδρος
3. Βασίλ. Παπαδρόσου-Γραμματέας
4. Ἡρακλεία Μητροπούλου-Ταμίας καί
5. π. Θεμιστοκλῆς Μουρτζιανός-Μέλος.

Σκοποί τοῦ Ὁμίλου εἶναι ἡ προστασία τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας ἀπό τίς φθορές καί ἀλλοιώσεις πού ὑπεστη, ἀλλά καί ἀπό ὅσες θά ἐπιχειρηθοῦν στό μέλλον, καθώς καί ἡ προβολή καί διασωση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας σ' ὅλες τίς μορφές της (Ἀρχαῖος Ἑλληνικός Λόγος, Μέσων καί Νεωτέρων Χρόνων), ὅπως αὐτές διεσώθησαν μέχρι σήμερα.

* * *

ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΒΟΛΟΥ
Ἐκκλησιαστικό Λύκειο
Ὀγλ - Ἀναλήψεως, τ.κ.382-21

Πρός
Τόν Γλωσσικό Ὀργανισμό γιά τήν
διεθνοποίηση τῆς Ἑλλ. Γλώσσας
Φαραντάτων 31, Ἀθήνα

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ προσφάτως συγκροτηθέντος σέ σῶμα Ὁμίλου μας γιά την προστασία τῆς Ἑλληνικῆς Γλωσσης, πέραν τῆς ἀπό 16 1 96 συγχαρητηρίου ἐπιστολῆς τῆς προσωρινῆς του Διοικούσης Ἐπιτροπῆς πού δημοσιεύσατε στό τεῦχος Ἰανουαρίου - Μαρτίου 1996 τοῦ περιοδικοῦ σας καί ἀφοροῦσε τήν ἀλλαγή τοῦ τονικοῦ συστήματος γραφῆς του, ἐκφράζει καί αὐτό τήν πλήρη ἱκανοποίηση καί χαρά του, γιά τήν ἱστορική σας αὐτή ἀπόφαση.

Τό μονοτονικό δέν εἶναι τύπος ἑλληνικῆς γραφῆς, ἀλλά ἐπινοήθηκε γιά νά διευκολύνη τήν ὁλίσθηση τῆς γραφῆς μας στό λατινικό ἀλφάβητο, ὅπως τό ζήτησαν ντόπιοι γραικύλοι καί ξένοι ἐπίβουλοι τῆς ἐθνικῆς μας

αὐθυπαρξίας. Ἐφαρμοζόμενο τό μονοτονικό ὡδήγησε στόν ἐκφυλισμό τῆς γραφῆς μας, στήν ἀμάθεια καί στήν ἀναρχία στόν χῶρο τῆς ἐθνικῆς μας παιδείας καί ἐπιβάλλεται ν' ἀγωνιστοῦμε ὅλοι οἱ ὑπεύθυνοι Ἕλληνες μέ τρόπους ἀποτελεσματικούς, γιά τήν ἐπαναφορά τοῦ πολυτονικοῦ, ὡς ἐπισήμου γραφῆς στή χώρα μας.

Γιά τό Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος — Ὁ Γραμματέας

Κων. Βραχνιᾶς — Βασίλ. Παπαδρόσου

* * *

ΕΚΚΛΗΣΗ

τοῦ Ο.Δ.Ε.Γ. Θεσσαλονίκης γιά συγκέντρωση ἑλληνικῶν βιβλίων ἱστορικοῦ, φιλοσοφικοῦ, γλωσσολογικοῦ καί λογοτεχνικοῦ περιεχομένου, πού θά ἀποσταλοῦν σέ ἑλληνικές κοινότητες, πανεπιστημιακές βιβλιοθῆκες, ἱδρύματα ἐκμάθησης τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας καί ἑλληνικούς ἤ φιλελληνικούς συλλόγους τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ὁποιαδήποτε δωρεά γιά τήν πνευματική καί ἠθική ἐνίσχυση τῶν Ἑλλήνων καί φιλελλήνων ἀδελφῶν μας ταχυδρομεῖται στήν παρακάτω διεύθυνση:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΚΝΑΚΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο.Δ.Ε.Γ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Τ.Θ. 10165, Τ.Κ. 54110 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τά ονόματα τῶν δωρητῶν θά δημοσιευτοῦν στό περιοδικό πού ἐκδίδουν τά Σωματεῖα Διεθνοποίησης τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ: ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑ» καί θά ἀνακοινωθοῦν στή διάρκεια τοῦ Γ΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ, πού θά πραγματοποιηθεῖ τόν Αὔγουστο τοῦ 1996, στήν Ἀρχαία Ὀλυμπία.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμά γιά τήν προσφορά Σας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Ο.Δ.Ε.Γ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

***

Τά Διοικητικά Συμβούλια τῶν Ο.Δ.Ε.Γ. Καβάλας, Αὐστραλίας καί Λευκωσίας τάσσονται κατά τῆς ἐπανόδου τοῦ περιοδικοῦ μας εἰς τό πολυτονικό σύστημα.

Τό Δ.Σ. τοῦ Ο.Δ.Ε.Γ. Θεσσαλονίκης τάσσεται κατά πλειοψηφίαν ὑπέρ τοῦ πολυτονικοῦ, ἀλλ' ἀνησυχεῖ γιά τόν κίνδυνο διασπάσεώς μας, ἰδίως ἐν ὄψει τοῦ Γ΄ Παγκοσμίου Γλωσσικοῦ Συνεδρίου.

Ο ΤΥΠΟΣ ΓΡΑΦΕΙ ... Ο ΤΥΠΟΣ ΓΡΑΦΕΙ ...

Ὀλυμπιακοί καί ... τοῦ πνεύματος

Τήν πρόταση γιά ἐπέκταση τοῦ ὀλυμπιακοῦ πνεύματος ἀπό τόν ἀθλητικό χῶρο καί στό χῶρο τοῦ πνεύματος καί τῆς Τέχνης ἐπανέλαβε ὁ Μιλτιάδης Ἔβερτ ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἀφῆς τῆς Ὀλυμπιακῆς Φλόγας.

«Αὐτοί οἱ Ὀλυμπιακοί Ἀγῶνες τοῦ πνεύματος καί τῆς Τέχνης, προτείνουμε νά διεξάγονται κάθε τέσσερα χρόνια -δύο χρόνια μετά τή διεξαγωγή τῶν ἀθλητικῶν- σέ διαφορετική κάθε φορά χώρα, ὅπως γινόταν στήν ἀρχαία Ὀλυμπία. Μέ τή διαφορά ὅτι:

Πρῶτον: Δέν θά γίνονται σέ μιά συγκεκριμένη πόλη γιά νά συγκεντρώνεται ἐκεῖ ὅλη ἡ προσοχή καί τό μεγάλο κόστος τῶν ἔργων. Ἀλλά θά γίνονται σέ ἐθνικό ἐπίπεδο. Που σημαίνει ὅτι θά μποροῦν νά γίνονται σέ πολλές πόλεις τῆς ἴδιας χώρας, π.χ. στήν Ὀλυμπία, στούς Δελφούς, στήν Ἀθήνα, στή Θεσσαλονίκη.

Δεύτερον: Τό κέντρο αὐτῶν τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ἡ γραμματεία τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τοῦ πνεύματος καί τῆς Τέχνης, ἀντί νά μεταφερθεῖ στήν Ἑλβετία, ὅπως συμβαίνει μέ τήν ἀθλητική Ὀλυμπιάδα, νά βρίσκεται σέ μόνιμη βάση στήν πατρίδα μας στήν Ἑλλάδα εἴτε στήν Ὀλυμπία εἴτε στήν Ἀθήνα εἴτε σέ κάποια ἄλλη μεγάλη πόλη, ἡ ὁποία ἔχει προσφέρει στήν τέχνη καί στίς ἐπιστῆμες.

Νομίζω ὅτι ἔτσι ἐνδυναμώνεται ἡ ἰδέα τοῦ οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ πού ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά ὁράματα, τά ὁποῖα πρέπει ὅλοι οἱ Ἕλληνες νά ἐπιδιώξουν».

Μ. Ἔβερτ,
ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 31-3-96

Ἀρχαῖα σέ ὅλα τά σχολεῖα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης

Δύο νέοι πολιτικοί, ὁ ἕνας Βάσκος, ὁ Τζόν Σμάλ καί ὁ ἄλλος δικός μας, ὁ εὐρωβουλευτής τῆς Ν.Δ. Κωστής Χατζηδάκης, ἀποφάσισαν νά ξεκινήσουν σταυροφορία γιά τήν ἔνταξη τοῦ μαθήματος τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στήν ὕλη τῶν σχολείων ὅλων τῶν κρατῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης.

Ἡ πρώτη ἐπιχείρηση συλλογῆς ὑπογραφῶν ἀπό τούς εὐρωβουλευτές, προκειμένου νά τεθεῖ τό θέμα στήν Κομισιόν, θά γίνει μέ τήν εὐκαιρία τῆς συνάντησης στήν Ἀθήνα ὅλων τῶν εὐρωβουλευτῶν τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος πού ἀρχίζει αὔριο.

Στήν Ἑλλάδα μπορεῖ τά Ἀρχαῖα Ἑλληνικά νά τά ἔχουμε ὑποβαθμίσει, τουλάχιστον ἄς τά μάθουν οἱ ξένοι...

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ 28-4-96

Ἀντίθετος στήν ἐφαρμογή τοῦ μονοτονικοῦ

Εἶχα διαφωνήσει τότε μέ σχετική εἰσήγηση καί **ἐξακολουθῶ νά εἶμαι ἀντίθετος στήν ἐφαρμογή τοῦ μονοτονικοῦ,** γιατί στό πολυτονικό σύστημα οἱ περισσότερες λέξεις ὀξύνονται καί πολύ λίγες εἶναι οἱ περισπώμενες.

Ὅσο γιά τά **πνεύματα**, πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι **ἐλάχιστες λέξεις δασύνονται** καί συνεπῶς, ἐνῶ ἡ δυσκολία καί ὁ κόπος γιά νά μάθουν τά παιδιά τήν τονική ὀρθογραφία εἶναι ἀσήμαντα, τόσο οἱ τόνοι ὅσο καί τά σημεῖα στίξεως, παρόλο πού ἐπινοήθηκαν καί καθιερώθηκαν ἀπό τούς Ἀλεξανδρινούς φιλόλογους καί γραμματικούς, δημιουργοῦν τή μορφολογική διάκριση τῆς ἑλληνικῆς ἀπό τίς ἄλλες γλῶσσες καί κατά τή γνώμη μου ὁμορφαίνουν τή γλώσσα. Γι' αὐτόν ἀκριβῶς τό λόγο, σέ ὅλα τά βιβλία μου χρησιμοποιῶ τό πολυτονικό σύστημα.

Γ. Ράλλης,
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 21-4-96

...θεμέλιο τῆς διαχρονικῆς ἑνότητας...

Τό 1922 χάθηκαν ὁριστικά παν-άρχαιες κοιτίδες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀλλά μετά τό '82 **χάθηκε τό συνεκτικό στοιχεῖο καί θεμέλιο τῆς διαχρονικῆς ἑνότητας τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Ἑλλήνων: ἡ γλωσσική συνέχεια.** Χάθηκε μέ τήν καταργηση τῆς διδασκαλίας των ἀρχαίων, τόν ἐξοστρακισμό τῆς μεταγενέστερης λόγιας γλωσσικῆς παράδοσης, χάθηκε μέ τό ἔγκλημα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μονοτονικοῦ.

ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ,
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 28-4-96

Ποιό τό νόημα;

ΕΝΤΑΞΕΙ, ὅτι ὁ κ. Σημίτης μιλάει ἄριστα ξένες γλῶσσες καί μεταξύ αὐτῶν τά γαλλικά καί -κυρίως- τά γερμανικά, εἶναι καλό γιά τή χώρα καί τόν τιμᾶ ὡς πρόσωπο.

Ἀλλά πρός τί ἡ ...συνήθεια στίς ἐπίσημες δηλώσεις μετά τίς συναντήσεις του στίς Βρυξέλες, Βόννη καί Παρίσι νά μή μιλάει ἑλληνικά; Γαλλικά μετά τούς κ. Ντεάν, Σαντέρ καί Σιράκ, γερμανικά μετά τή συνάντηση μέ τόν κ. Κολ.

Κι ἄν ἀκολουθεῖ αὐτή τήν τακτική (κατά τρόπο ἀνάλογο μέ τόν κ. Α. Παπανδρέου στό παρελθόν), τότε τί νόημα ἔχει ἡ μάχη(;) γιά τή διατήρηση καί ἐπικράτηση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας σέ εὐρωπαϊκό, καί ὄχι μόνο, ἐπίπεδο;

«ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ», 25-2-96

Οἱ Γερμανοί δέν θέλουν ἑλληνικά

ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ στήν ἀναγραφή τῆς ἑλληνικῆς ὀνομασίας «εὔρω» στό κοινό εὐρωπαϊκό νόμισμα «euro», που πρόκειται νά κυκλοφορήσει στίς ἀρχές τοῦ 21ου αἰώνα, ἐμφανίζονται καί πάλι οἱ Γερμανοί.

Πληροφορίες ἀναφέρουν, ὅτι κατά τήν προχθεσινή συνάντηση τῶν 15 διοικητῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης, πού ἀσχολήθηκε μέ διαδικαστικά θέματα γιά τήν εἰσαγωγή τοῦ κοινοῦ εὐρωπαϊκοῦ νομίσματος, ἡ γερμανική πλευρά ἐπανέφερε τίς ἀντιρρήσεις, γιά τήν ἀναγραφή καί στά ἑλληνικά (παράλληλα μέ τή λατινική γραφή) τοῦ ὀνόματος τοῦ νέου νομίσματος.

«ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ» 8-2-96

ΔΩΡΗΤΕΣ ΣΤΕΓΗΣ

ΤΖΩΡΤΖΗΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ	5.000
ΠΕΡΙΔΗ ΣΤΕΛΛΑ	6.500
ΣΑΜΟΛΑΔΑ ΣΟΥΛΤΑΝΑ	
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΣΥΖΥΓΟΥ ΤΗΣ	15.000
ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ	1.500
ΚΟΡΜΑΛΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	6.000
ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	6.500
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	6.500
ΤΖΑΝΕΤΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΑΓ.	1.500
ΦΟΥΝΤΑ ΜΑΡΙΑ	1.500
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	1.500
ΝΤΑΛΑΠΕΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1.500
ΚΟΥΡΤΗΣ ΦΩΤΙΟΣ	1.500
ΤΣΟΥΜΠΕΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	1.500
ΝΕΙΛΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	6.500
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	5.000
ΤΣΟΥΛΑΡΗ ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ	1.500
ΤΥΡΑΛΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ	15.000
ΚΟΝΔΥΛΗ ΙΩΑΝΝΑ	1.500
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΝΤΗΣ	1.500
ΣΩΦΡΟΝΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	1.500
ΛΑΚΩΝΑΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	500
ΜΠΑΜΠΑΤΣΙΚΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Δ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΥΛΗ	5.000
ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	10.000

ΝΕΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

- ΑΒΑΝΗΣ ΣΑΒΒΑΣ
- ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
- ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΥΛΟΣ
- ΚΛΗΡΙΔΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
- ΚΟΝΤΕΜΕΝΙΩΤΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ
- ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ ΜΑΡΙΑ
- ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
- ΠΑΠΑΡΙΣΤΟΔΗΜΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ
- ΣΑΒΒΙΔΟΥ ΑΝΤΡΗ
- ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ
- ΧΑΜΠΑΚΗ ΑΝΤΩΝΙΑ
- ΛΙΝΑΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
- ΔΗΜΑΚΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
- ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ
- ΕΛΛΗΝΟΒΡΕΤΑΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
- ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
- ΠΑΥΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
- ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΩΡΟΘΕΑ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΝΩΦΟΡΟΠΟΥΛΟΥ: **"ΣΟΦΟΚΛΗ ΑΝΤΙΓΟΝΗ"** (Προεισαγωγικά - Ἀρχαῖο κείμενο - Μετάφραση - Σχόλια).

Κανείς δέν μπορεῖ νά ἰσχυρισθῆ ὅτι λέχθηκε ὁ λόγος ὁ τελευταῖος, προκειμένου γιά τούς κλασσικούς μας τραγικούς ποιητές. Ἡ ἄποψη αὐτή μετασχηματίζεται σέ βεβαιότητα, ὅταν παίρνη κάποιος στά χέρια του τό πόνημα αὐτό τῆς κ. Ἀγγ. Πανωφοροπούλου.

Ἡ παρουσίαση τοῦ ἀρχαίου δράματος (Προεισαγωγικά σελ. 7-70) ἀποτελεῖ μιάν καινούρια ἀναλυτική προσέγγιση, ἐνδιαφέρουσα τόσο γιά τόν ἐκπαιδευτικό, πού θά διδάξη τό ἀντικείμενο, ὅσο καί γιά τούς λοιπούς ἀναγνῶστες, πού θά θελήσουν εἴτε νά ἀνανεώσουν τίς σχετικές τους γνώσεις εἴτε νά σχηματίσουν ἐξ ἀρχῆς μιάν πλήρη ἀντίληψη περί τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς δραματουργίας. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τά πλουσιώτατα σχόλια (Ἑρμηνευτικά - Πραγματικά, σελ. 143-243). Τό βάρος ὅμως πέφτει ἀναμφισβήτητα στήν μετάφραση, πού παρακολουθεῖ ἀντικρυστά τό ἀρχαῖο κείμενο.

Ἡ μεταφράστρια διαθέτει ἕναν δικό της, τελείως προσωπικό τρόπο μεταφορᾶς τοῦ κειμένου στόν νέο ἑλληνικό λόγο. Λόγος καθημερινός, ἀλλά καί μουσικός, εὐρηματικός καί συνάμα πιστός στήν ἀπόδοση τοῦ πρωτοτύπου. Πραγματική πνευματική καί αἰσθητική ἀπόλαυση. Καί διά τό ἀληθές τοῦ λόγου ἕνα σύντομο ἀπόσπασμα (στίχ. 295-301):

Θέσπισμα βρωμερό δέν βλάστησε σ' ἀνθρώπους
Κανένα σάν το χρῆμα! Τοῦτο πολιτεῖες
Γκρεμίζει κι ἄντρες ἀπ' τά σπίτια ξεσηκώνει,
Καί τῶν θνητῶν αὐτό διδάσκει καί γυρίζει
Σκέψεις ἀγνές, πού αἰσχρές νά σιγοντάρουν πράξεις:
Νά γίνονται πανοῦργοι ξεσκολίζει ἀνθρώπους
Καί κάθε μιᾶς δουλειᾶς τήν προστυχιά νά ξέρουν.

Καρπός τεράστιας διδακτικῆς πείρας καί πνευματικῆς ὡριμότητας, πού ἐπισφραγίζει ἕνα πλούσιο μεταφραστικό ἔργο ἀπό τά κλασσικά κείμενα, ἑλληνικά καί λατινικά, καθώς καί προσφορά πολύτιμη στήν νεοελληνική μεταφραστική γραμματεία.

Ἀπ. Τζαφερόπουλος

ΜΟΛΙΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ

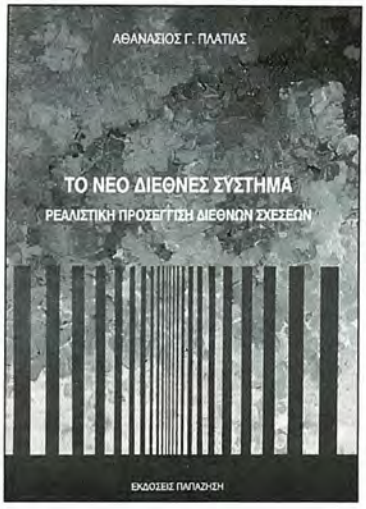

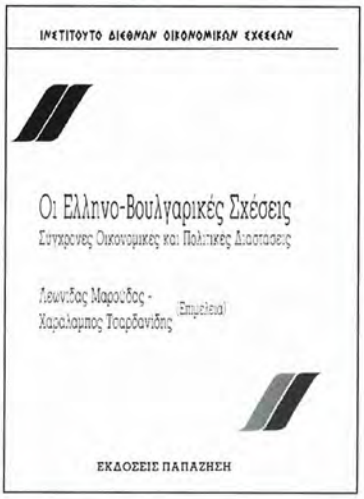

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ ΑΕΒΕ

ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ & ΝΙΚΗΤΑΡΑ 2, 106 78 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 38 38 020 - 38 22 496, FAX: 38 09 150

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑ
ΦΑΡΑΝΤΑΤΩΝ 31
115-27 ΑΘΗΝΑ
GREECE-HELLAS

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΑΘΗΝΑ 14 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔ. 106/1996
IMPRIMÉ FERMÉ SOUS PERMIS
No 106/1996
ATHENES GRECE

διεθνοποίηση
τῆς ἑλληνικῆς
γλώσσας

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΙΜΗ ΠΕΥΝΟΥΣ 500 ΔΡΧ